Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVÁR, 1950. január 13, péntek. ÁRA 4 LEJ, VII. ÉVFOLYAM, 11. SZÁM

A dolgozó parasztság és a Terv

Bort, búzát, békességet! — igy köszöntötték egymást régente a falusi emberek újév kezdetén. Ezzel a köszöntéssel kifejezték azt, hogy bőséget és békét kivánnak. Bőségesebb esztendőt, mint az elmultak voltak. Ezt kivánjuk mi is, bőséget. Több iparcikket és több mezőgazdasági terményt, több iskolát és könyvet — magasabb életszinvonalat. Mindezt, az életszinvonal emelkedését, Állami Tervünk megvalósitása biztositja.

Az Állami Terv részletezi azt, hogy 1950-ben milyen ipari termékből, hány százalékkal kell többet gyártani. Részletezi azt, hogy a munkásoknak milyen erőfeszitéseket kell tenniök a városi és falusi dolgozók életszinvonalának növelése érdekében. Számokat közöl az Állami Terv, amelyeket érdemes kibontani, megnézni azt, hogy mi rejlik mögöttük?

A Terv előirányozza azt, hogy a cipőgyárak 27 százalékkal több lábbelit, bakancsot termelnek, mint 1949-ben. Mit jelent ez a gyakorlatban? Mit jelent ez a falusi dolgozók számára? Nézzük meg Feketelak mezőségi község példáját. A multban, a tőkés-földesúri világ idején nagy nyomorban éltek dolgozói. A szövetkezet, az átszervezésig alig működött. Az átszervezés óta megjavult az áruellátás. Gyakran osztanak árut. Néhány nappal ezelőtt is 60 pár bakancs érkezett Feketelakra, amit szétosztottak a szövetkezeti tagok között. Ezévben a cipőgyári munkások 27 százalékkal több bakancsot készitenek. A jövőben egy-egy osztás alkalmával a feketelaki szövetkezet nem 60, hanem 76 pár bakancsot kap.

Több pamut és több gyapjúárut kapnak a dolgozók. Pamutáruból 40, gyapjúáruból 21 százalékkal többet, mint 1949-ben. Ha a szövetkezetbe eddig 300 méter pamutáru érkezett egy-egy osztáskor, a jövőben 420 méter pamutáru érkezik majd. Huszonegy százalékkal több szövet lesz, mint a multban. Ha eddig a szövetkezeti áru szétosztásakor 100 tag részére jutott szövet, a jövőben 121 tagnak jut öltönyrevaló.

A petróleumtermelés is nagymértékben növekszik a Terv nyomán, 32.5 százalékkal. Nemrégen Körösfő községben azt mondották nekünk a dolgozó földművesek, hogy nem elég a petróleum, amit kapnak. Nem elég két hétre 4 liter. Azt mondották, hogy legalább öt kellene. Nos, ez év végére már nem 4 liter jut egy-egy körösfői dolgozó részére, hanem 5 és egynegyed liter.

Ime, néhány adat az Állami Tervből. Néhány példa arról, hogy mit adnak az üzemi munkások a dolgozó földműveseknek. A munkásság azonban csak akkor tudja megvalósitani az Állami Tervnek a reáháruló részét, ha a dolgozó földművesek is megvalósitják feladataikat. A gyapjúszövet-termelés fokozása például csak úgy lehetséges, ha a dolgozó földművesek több gyapjút termelnek. Ehhez a juhállomány mennyiségi és minőségi javitása szükséges. Az Állami Terv előirja azt, hogy 20 és fél százalékkal több finom és félfinom gyapjut adó juhot tenyésszenek a dolgozó földművesek és az állami gazdaságok 1950-ben, mint az előző évben. Ha eddig egy dolgozó földművesnek öt juha volt, most arra kell törekednie, hogy hat vagy hét juhot tenyésszen. Előirja az Állami Terv a tejtermelés fokozását is. Az állami gazdaságokban például 1800 liter tejnek kell lennie egy-egy tehén évi hozamának. A magángazdaságokban, ahol a teheneket dolgoztatják, ezt a hozamot nem lehet elérni. 600—700 liter a dolgozó földműves tehenének átlagos évi hozama. De helyes takarmányozással ezt is növelni lehet. Legkevesebb 30 százalékkal.

Az 1950. évi Állami Terv előirja azt, hogy a vetésterületek nagyságának 2 százalékos növelése mellett nagy mértékben kell növelni a gabonaföldek hozamát. Itt újra Feketelak példáját kell felhoznunk. Feketelakon 400—500 kiló búzát adott a multban egy-egy hektár föld. Miért ilyen keveset? Azért, mert a feketelaki dolgozó földművesek elmaradott munkaeszközökkel és elmaradott módszerrel művelték meg földjeiket. Nem ismerték a leghaladottabb, a szovjet mezőgazdaságtudomány eredményeit. Nem volt jó vetőmagjuk és nem használtak gépeket. A trágyázást sem végezték tudományosan. 1950-ben Feketelakon új munkamódszereket vezetnek be. Igy több termést adnak majd a földek, azok, amelyek eddig nagyon soványan termettek.

Az Állami Terv előirányozza azt, hogy 1950-ben 18 százalékkal több kenyérnek kell lennie, mint 1949-ben volt. A kenyérmagvak nagyrészét a szegény- és középparasztok állitják elő. Fokozott munkával, több odaadással kell megművelniök földjeiket, hogy elérjék a kivánt eredményt. A dolgozó földműveseknek tudniok kell azt, hogy az ipari munkások csakis úgy valósithatják meg az Állami Terv reájuk háruló előirányzatait, ha több élelmiszert kapnak. Az Állami Terv megvalósitása nem külön ipari és külön mezőgazdasági kérdés. Az ipar és mezőgazdaság nem függetlenek egymástól. Szorosan összefüggenek. Ez a fentiekből világosan látható. Az ipari dolgozók, a városi munkások minden erőfeszitésükkel a Terv megvalósitásán munkálkodnak. Megvalósitják a Román Munkáspárt célkitűzését, a magasabb életszinvonal elérését. Tehát a dolgozó földműveseknek is hozzá kell járulniok e célkitűzés eléréséhez. A tél folyamán fel kell készülniök a tavaszi munkálatokra, hogy amikor elérkezik az ideje, az ekék jó barázdákat hasitsanak a földből, s gondosan kiválogatott magot szórjanak el a dolgozó földművesek az életszinvonal emelkedése — a bőség biztositása érdekében.

Sz. Ky.

Szovjet iróküldöttség érkezett Bukarestbe az Eminescu-ünnepségekre

BUKAREST. — Kedden este Bukarestbe érkezett Sztyepán Szcsipacsov és Georgij Leonidze szovjet irókból álló küldöttség, amely résztvesz Eminescu Mihail, a nagy román költő születésének 100-ik évfordulója alkalmából rendezendő ünnepségeken.

A szovjet vendégeket a pályaudvaron a RNK Irószövetségének vezetői és számos tagja, ujságirók, irók és a szovjet nagykövetség képviselői üdvözölték.

Az aranyosgyéresi Sodronyipar hengerelői
harcba indultak a felszerelés jobb kihasználásáért

ARANYOSGYERES. — Az 1949-ik évi Állami Terv keretében elért szép eredményeken fellelkesülve az aranyosgyéresi Sodronyipar hengerműveinek dolgozói, harcba indultak a felszerelés jobb kihasználásáért. Munkájukat jobban megszervezték és ennek következtében egész sor normatúlszárnyalást értek el.

Gherman Emanuil csoportja január 2-án 55 százalékkal túlszárnyalta a normát, *Florea* Iuliu csoportja pedig 18 százalékkal. A következő napon *Gherman* Emanuil csoportjával 61.3, míg *Florea* Iuliu és csoportja 54 százalékkal több készárut adott. Berar Remus ifjúmunás, aki három gépen dolgozik, 1950. első négy napjában naponta 66 százalékal szárnyalta túl a normáját.

A ferencbányai vájárok nagyszerű lendülettel kezdték meg
1950. évi Állami Tervünk teljesitését

FERENCBANYA. — (Kiküldött munkatársunktól.) A ferencbányai tárnák dolgozói hatalmas lendülettel kezdték el az új Állami Terv teljesitéséért és túlszárnyalásáért folytatott harcot. Az elmult évi termelési előirányzat sikeres befejezése és túlhaladása után még nagyobb megvalósitásokra vállalkoztak a bánya dolgozói. A nehézipar szamára szükséges szénmennyiség kitermeléséért szocialista munkaversenyeket szerveztek és mar az újesztendő első napjaiban nagyszerű teljesitményeket valósitottak meg.

Január 2-án a vájárcsoportok közül *Tihanyi* István csoportja tört az élre. Száztizenkét százalékos normán felüli teljesitményt értek el. Ugyancsak január 2-án *Husec* Vasile csoportja 50 százalékkal teljesitette túl a napi előirányzatot.

Január 3-án *Hulpoi* Petru Simion csoportja 50 százalékkal teljesitette túl a normát

Január 4-én *Vaida* Petru és *Tihanyi* István csoportja 50 százalékos normán felüli teljesitményt ért el. Január 5-én *Brie* Ioan csoportja 50 százalékkal haladta túl az előirányzatot.

Január 7-én *Brie* Ioan és *Tihanyi* István csoportja újból nagyszerű eredményt ért el: mindkét csoport 100 százalékkal haladta túl a normát.

Január 7-én *Husec* Vasile csoportja is előretört: 75 százalékkal teljesitették túl az előirányzatot. *Kollár* Péter csoportja pedig 50 százalékos túlszárnyalást ért el.

Január 9-én *Brie* Ioan és *Tihanyi* István csoportjának munkájában esés mutatkozott. Mindkét csoport 50—50 százalékos túlteljesitményt mutatott fel. Január 10-én pedig *Brie* Ioan és *Husec* Vasile csoportja 41—41 százalékos normán felüli termelési eredményt ért el.

A napi normatúlszárnyalások hullámzásából nyilvánvalóan következik, hogy az egyes csoportok naponkénti teljesitménye nem azonos. Ennek csupán egy oka van: minden nap más és más vastagságu szénrétegnél végzik munkájukat. A vastagabb szénréteg kitermelése természetesen nagyobb teljesitményt biztosít, míg a vékony rétegnél több munkakifejtéssel kevesebb a normán felüli termelés. A csoportok között szervezett munkaverseny azonban biztositja, hogy a vájárok minden akadályt leküzdve, lendületesen küzdenek a normatúlszárnyalásáért, mert ezzel egyre több szenet juttatnak a nehéziparnak.

A resicai „Sovrommetal" öntői elsőizben állitottak elő hengeröntvényt

RESICA. — Ujabb kitünő eredményt értek el az uj tervév első napjaiban a nehézipari munkások. A resicai Sovrommetal-üzem öntődéjében már régóta folyik a kisérletezés ujfajta hengeröntvény előállitására. Nicula Mircea, a munkaérdemrenddel kitüntetett főmérnök vezette a munkálatokat. A kisérletezéseket az öntőde szakmunkásai végezték nagy lelkiismeretességgel és hozzáértéssel. A kisérlet most sikerült és január 9-én az országban elsőizben állitották elő a hengerművekhez szükséges hengeröntvényt, amelyet eddig külföldről hoztunk be.

Január 1-től március 31-ig tartó munkaversenyt szerveztek a tordai porcelángyár dolgozói

TORDA. — (Tudósitónktól.) A Román Népköztársaság 1950. évi Állami Tervének közzététele a tordai gyárak dolgozóit is nagyszerű munkavállalásokra ösztönözte. A dolgozók lelkesedéssel fogadták s az újév első hetében hatalmas eredményekkel köszöntötték a második Állami Tervet.

A porcelángyár préselő osztályán négy csoport szocialista munkaversenyt szervezett. Január 4-ig a negyedik csoport 74, a második csoport 49 és a harmadik csoport 29 százalékkal haladta túl az előirányzatot. Az első csoport teljesitette a normát.

Az öntődében Pop Viorica csoportja 76, *Pap* Julianna csoportja 70, a *tányércsiszoló* osztályon *Muresan* Mária csoportja 83, Pop Ion csoportja 40, *Szabács* Sándor csoportja 44 százalékkal szárnyalta túl a normát.

Kiváló teljesitményt ért el a Munka Éremmel kitüntetett *Rus* Amália és csoportja. A *villamos szigetelő* osztályon 104 százalékkal teljesitették tul a normát. Az osztályról *Maharean* Iuon 200 százalékos teljesitménnyel köszöntötte a második Állami Tervet.

A gyártmányok minőségének ellenőrzésénél *Stanczel* Mária 138 százalékkal haladta túl az előirányzatot.

Az égetők 26, a fényesitők 79, a kemenceberakók 25 és a kirakók 81 százalékos túlteljesitményt valósitottak meg.

A tordai porcelángyár a dolgozók nagyszerű teljesitménye folytán január 4-ig 54 százalékkal termelt többet az előirányzatnál. Ezek az eredmények annak tulajdonithatók, hogy a tordai porcelángyár dolgozói már január első napjaiban szocialista versenyt szerveztek. A verseny január 1-től március 31-ig tart. A verseny feltételei felölelik mindazokat a szempontokat, amelyek a terv teljesitésénél és túlszárnyalásánál fontosak.

Vitassák meg kulturotthonaink a járási versenyek tapasztalatait

Szókefalvi levelezőnk irta minap a közelmultban lezajlott kulturversenyekkel kapcsolatban: „A versenyek során mind a szereplőknek, mind a kultúrotthon vezetőknek alkalmuk nyilt más kultúrotthonokkal kicserélni tapasztalataikat, ezen keresztül pedig meglátni hibáikat. Nyilvánvalóvá lett, hogy a mennyiségi fellendülés után, most már a minőségre kell a főbb gondot fordítani".

Azok, akik résztvettek a január 30-án lezajlott járási kulturversenyeken és általában figyelemmel kisérték a különböző falvak kulturcsoportjainak tevékenységét és szereplését, bizonyára helyesnek találják szókefalvi levelezőnk megállapitását. A kulturforradalommal falusi viszonylatban már csakugyan ott tartunk, hogy a mennyiségi eredményeket minőségire kell átváltani. Ott tartunk, hogy a legtöbb falubban többé nem ujság a kultur otthon, nem számit rendkivüli eseménynek az hogy minden héten, sőt hetenként többször is összegyülljenek, énekeket és szindarabokat tanulajnak, könyveket olvassanak és megvitassanak, s alkalomadtán fel obogozott szekerekre ülve, ellátogassanak a szomszédos községbe bemutatni tudásukat. E téren valóban addig jutottunk, hogy falvaink szórványos kulturmegmozdulásai a szó igaz értelmében tömegmozgalommá teljesedtek. Szatmár megyében például egy hónap alatt közel 200-al emelkedett a kulturrendezvények száma. De ugyanilyen ugrásszerű emelkedés állt be a rendezvényeken résztvevő dolgozó földművesek számát illetően is. Míg, novemberben 8.550 dolgozó földműves vett részt a kulturotthonok rendezvényein, decemberben ez a szám 134.545-re emelkedett, tehát az előző hónapinak a tizenötszörösére.

Mindez kétségtelenül a kulturversenyek eredménye. Falusi dolgozó tömegeink ma már leküzdötték alsóbbrendűségi érzéseiket s felszabadultan, öntudatosan lépnek a dobogóra vagy a szinpadra. Öntudatosan hirdetik, hogy a Szovejt Hadsereg által hozott szabadság a Román Munkáspárt vezetésével megvivott harcok eredményeképpen ma már dolgozó népünk féltetten őrzött kincsévé vált.

Ám de most már nem elegendő a szereplés önmagában. Arra kell törekedniök kulturotthonaink vezetőinek és a kulturcsoportok tagjainak, hogy ezt a nagyszerű tömegmozgalmat minél jobban elmélyitsék, minél súlyosabb eszmei tartalommal telitsék meg, hogy ezáltal állandóan fokozódjék dolgozóink kulturigénye és nemesedjék izlése.

Szükségesnek tartjuk ezért, hogy mindazok a kultúrotthonok, amelyek a legutóbbi járási versenyeken résztvettek, megfigyelték a többi szereplő kultúrotthonok munkáját, üljenek össze otthon, s vitassák meg komolyan a tapasztalataikat, hasonlitsák össze a maguk munkáját a látottakkal, hasznositsák a jót és kiküszöböljék ki hibáikat. Különös figyelmet szenteljenek és elfogulatlanul vegyék vizsgálat alá elsősorban azoknak a szinjátszócsoportoknak, tánccsoportoknak, szavalóknak, énekeseknek a teljesitményét, amelyek a versenyen első, második vagy harmadik díjat nyertek, egyszóval tehát kitüntetésben és dicséretben részesültek. Bizonyosak vagyunk abban, hogy az ilyen összehasonlitás, a birálatnak és az önbirálatnak ilyenszerű alkalmazása nagymértékben hozzájárul ahhoz, hogy a kultúrotthonok, a kultúrotthonvezetők és a kultúrcsoportok elmélyitsék munkájukat, fokozottabban minőségi teljesitményre törekedjenek. És hozzájárul ahhoz, hogy a következő versenyen a mostaninál is nagyszerűbbet tudjanak felmutatni.

Közös értekezletet tartottak

az állami magyar színházak kiküldöttei tapasztalataik kicserélésére

Népköztársaságunk négy Állami Magyar Szinháza — a kolozsvári, marosvásárhelyi, nagyváradi és sepsiszentgyörgyi szinházak — tapasztalatcserét szerveztek. E tapasztalatcsere keretében a Román Népköztársaság magyarnyelvü szinházainak igazgatói, rendezői, kiküldött művészei és technikusai arról tágyaltak kedden Nagyváradon, hogy a szinházak munkáját hogyan lehet még jobbá, tökéletesebbé tenni, hogyan gyorsithatják meg azt a fejlődést, mely a szinházak életében kétségtelenül tapasztalható s melynek célja a szocialista realista rendezés és alakitás megvalósitása.

Ez az értekezlet szinházaink életének egyik legjelentősebb eseménye. Határkő a szinházak munkájának megszervezése terén. Ez alkalommal először jött létre tapasztalatcsere a szinházak között, ez a tény pedig az eddigi elszigetelt munka felszámolását jelenti.

Az értekezleten *Marosi* Péter kolozsvári, *Porkoláb* István nagyváradi, *Bokor* András sepsiszentgyörgyi igazgató és *Szabó* Ernő, a marosvásárhelyi Székely Szinház rendezője számolt be az eddigi eredményekről, hiányosságokról, a szinház ideológiai, művészeti kérdéseiről, a fiatal szinészek neveléséről. Ismertették munkamódszereiket, segitséget nyujtva ezzel egymásnak a munka megjavitásában. E beszámolókból és a hozzászólásokból kitünt az, hogy a Román Munkáspárt irányitásával s a kormány támogatásával mind a négy szinház szép útat tett meg a szocialista-realista szinjátszás megteremtése felé, a polgári hagyományok felszámolásában. Hogy ezek a szinházak egyre jobban töltik be hivatásukat a kulturforradalom kiteljesitése terén bizonyitja az a tény, hogy mind a négy szinházban az utolsó évben megkétszereződött a szinház-látogató munkásság száma. Ez természetes következménye a szinházak fejlődésének, az uj daraboknak s az uj darabok egyre reálisabb rendezésének és átalakitásának. A dolgozók ma már joggal érzik fegyverüknek a szinházat. A négy szinház további fejlődése szempontjából igen jelentős az a határozat, melyet a Nagyváradon tartott értekezlet fogadott el. E határozat az alábbiakat irja elő:

1. A négy állami magyar szinház meghatározott időpontokban kicseréli munkatervét.

2. A szinházak rendezőcserei utján nyujtanak egymásnak segitséget. Arra törekednek, hogy e rendezőcserét a román állami szinházakkal és a bukaresti szinházakkal is létrehozzák. Későbbi időpontban a szinészcserét is megfogják valósitani.

3. A tapasztalatcserét a négy állami magyar szinház igazgatói, irodalmi titkárai, rendezői rendszeres összejöveteleken mélyitik el. Ezeken az összejöveteleken megbeszélik újabb eredményeiket.

4. Állandó megbeszéléseket tartanak a munkamódszerek tökéletesebbé tételére s a kollektiv munka elmélyitése érdekében.

5. Egymás között versenyt indit be a négy szinház. Ennek érdekében záros határidőn belül kicserélik javaslataikat.

A Magyar Népi Szövetség kolozsmegyei szinjátszó csoportja január 16-án, vasárnap délután fél 4 órakor és este 8 órakor szinjátszó előadást rendez a pedagógiai finiskola (volt Piarista gimnázium) disztermében, melynek során előadják a Szigligeti—Móricz Zsigmond „Csikós" cimü 3 felvonásos népszinmüvét.

Kulturotthon még nincs,

de kulturélet már van Szentpéteren

SZENTPÉTER. — (Levelezőnktől.) Fejlődésnek indult a szentpéteri kulturélet is. Nagy nehézségek árán a szentpéteri kulturotthon eljutott oda, hogy december hónap folyamán két magyarnyelvü szindarabot adhatott elő. A szindarabok mellett népdalok és szavalatok egészitették ki a műsort, melyet december 20-án tartott a szentpéteri kulturotthon, a magyar iskola termében. A szentpéteriek szereplésében résztvevők munkája dicséretreméltó már azért is, hogy bár Szentpéteren kevés számu magyar anyanyelvü dolgozó földműves lakik, mégis minden igyekezetükkel bekapcsolódnak a kulturéletbe. Nemcsak művészi előadásokat tartanak, hanem ujságokat, könyveket, brosurákat is olvasnak. Egy héten kétszer működik az olvasókör, ahol kollektiv olvasást tartanak s az olvasottakat szeminárium keretében tárgyalják meg.

Makarenko szelleme a műszaki iskolában

Kolozsvár, középfoku fémipari műszaki iskola. A növendékek száma négyszáz, százzal több, mint a tavalyi tanévben volt. Munkások, szegényparasztok gyermekei járnak ide, akikből négy év mulva üzemvezetők, technikai rajzolók lesznek. A négyéves iskola elvégzése után egy se lesz közülük munkanélküli, valamennyi azonnal állásba kerül. Erről kezeskedik népi demokráciánk iránya, épülő szocializmusunk szerkezete. A tehetségesebbek továbbtanulhatnak, átmehetnek a müegyetemre és belőlük mérnökök lesznek. A fémipari műszaki iskola tavaly nyilt meg s az uj káderek megteremtése, tanitása terén már akkor figyelemreméltó eredményeket ért el. Idénre: a tanitási módszer, a növendékek munkalendülete, szelleme, ugrásszerü javulást mutat fel.

EGY MINTA-HÉT EREDMÉNYE

Erről a javulásról Száva igazgató a következőket jegyzi meg:

— Ugy hiszem, a döntő fordulatot Sztálin elvtárs születésnapja előtti időkben értük el. Akkor: próbaképpen bevezettük az ugynevezett mintahetet, amelynek lényege: a munkaprogram 100 százalékos végrehajtása, az igazolatlan órák minimumra csökkentése, szekundák és fegyelmi kérdések teljes kiküszöbölése volt. A próba — kitünően sikerült. Rend volt, fegyelem egész héten. Az igazolatlan órák száma fél százalékra esett vissza. A munkaprogram, amely 190 darab fizikai szertárban használatos preciziós készülék megcsinálásából állott, száz százalékban végrehajtatott. A siker ugy felvillanyozta a tanulókat és a tanárokat, hogy azóta — Makarenko tanitásai alapján — tanulmányi csoportokat vezettünk be. Munkamódszerünk, órarendünk a következő: délelőtt a tanárok tartják előadásaikat az előirt programmal. Délután fél 3-tól fél 5-ig mindenki megtanulja az előadott anyagot. Utána szünet, majd fél 5-től fél 7-ig következik az iskolának az a Makarenko szellemében következő ujitása, amely ugy a növendékek, mint a tanárok életében minőségi ugrást jelent. E két órában a növendékeket tanulmányi csoportokra osztottuk be. Minden csoportnak van a jó tanulók közül, egy-egy felelőse. **Itt, a csoportban, a növendékek még egyszer feldolgozzák, megmagyarázzák kikérdezik a másnapi anyagot.**

A fejlődés ugy hozta magával, hogy ma már a műhelyben a tanulásnál, az étkezésnél, sőt, a hálóteremben is fix brigádok vannak. Élükön brigádfelelősök állanak, akiket a növendékek maguk választanak. Ez nem mindig a legjobb tanuló, hanem az, akit a növendékek szeretnek, akiknek tekintélye van, akit az IMSz és az igazgatóság is elfogad. A brigádon belül van tanulmányi és adminisztrációs felelős is. Valamennyiök munkáját a brigádfelelős fogja össze. A brigád igen sok tagjának van posztja, ez szintén jó és hasznos, mert növeli a növendékek egyéni felelősségérzetét.

AZ ISKOLA NÖVENDÉKEI AZ ÁLLAMI TERVÉRT

Néhány nappal ezelőtt a brigádfelelősök közös gyülésen vettek részt a tanári karral, amelyen megbeszélték és részletesen feldolgozták az Állami Tervet.

— Mit tehetünk mi az iskola keretén belül az Állami Tervért?! — tették fel a kérdést maguknak és a tanári karnak.

A közös gyülés a kérdést a következőképpen válaszolta meg:

— Először is a sztálini munkavállalások 100 darab fizikai müszeréhez hasonlatosan, ujra készithetünk müszereket. Ilyen müszer előállitási ára 2000 lej volt. Értéke: legalább 4000 lej. Tehát nem tulzás, ha azt állitjuk, hogy egy-egy növendék a műhelymunkájával minden évben legalább 5000 lej hasznot hozhat. Ez 400 növendéknél már 2 millió lei. Ehhez még hozzájárul az, amit papirnál, viznél, gáznál, villanynál takaritunk meg. Miután az iskola évi büdzséje 14 millió lei, ez az összeg az államnak ránk költött kiadásának keretén belül elég tetemes.

Ma este a brigádfelelősök ujra gyülésre ülnek össze. A megbeszélt kérdéseket mindegyik megtárgyalta a maga brigádjával és most a munkaprogram részletes kidolgozására kerül a sor . . .

MÉG SZEBBNEK IGÉRKEZIK A JÖVŐ

Demeter Istvánt, a magyar tagozat II. a. osztályának növendékét a folyosón fogjuk el.

— Hogy tetszik a brigádbeosztás — kérdezzük a kis Demeter Pistát, kalotaszentkirályi szegényparaszt gyermekét.

— Nekünk tetszik — felelt.

— Hát a gyengék, azok is megvannak elégedve?

— Azoknak is nagy segitség — felelt.

Szóval, jobban megy a tanulás, mint ezelőtt?

— Jobban bizony.

— Te milyen tanuló vagy? — kérdezzük most már bizalmasabbra válva.

— Közepes. Van nálam jobb is

— És hogy kerültél ebbe az iskolába?

— Apámmal hallottuk, hogy van ilyen ingyenes iskola. Bejöttünk, megkérvényeztük és felvettek.

— Sportolsz? — kérdezzük.

— Én? Hogyne! Sakkozom — felelt nevetve a kisnövésü, vékonydongáju II. a. osztályos legényke.

Kiderül, hogy az iskola 75 százaléka sakkozik. Sokan közülük már a Vasas bajnokait verik, illetőleg a jók között vannak. Kitünő a sí- és röplabda csapatuk. Buzog az élet ebben az iskolában. Építik, kovácsolják az ifjuság lelkét, az uj embert. Ezek az ifjak máris boldogabbak, mint a régi iskola növendékei voltak. Már a jelen is kitárul előttük, de még szebbnek igérkezik a jövő.

Sz. A.

Szilágysági kulturhirek

Kárásztelek ifjusága lelkesen vesz részt a kulturmunkában. Tevékenységét eddig akadályozta az a körülmény, hogy nem volt megfelelő helyiségük, ahol kulturelőadásaikat megrendezzék. A pártszervezet kezdeményezésére az ideiglenes bizottság székházának nagytermét rendbehozták és a falusi dolgozók adományaiból kulturotthonná alakitották. A padokat *Szabó* Jenő, *Szabó* Zsigmond, *Lőrincz* Dezső készitették el a begyüjtött pénzen vett deszkából.

*

Szilágyszentkirály dolgozó földmüvesei kitartó és lelkes munkával, saját erejükből felépitették az uj kulturházat. A munkában élenjártak a RMP helyi szervezetének tagjai és a tömegszervezetek tagjai. Dicséretet érdemlő munkát fejtettek ki az ifjak is.

*

A zilahi RDNSz lendületes szervező munkájának eredménye, hogy az olvasókörök száma 20-ról 26-ra emelkedett. A tagok számát 105 uj taggal növelték és a tagokat gyülésen való részvételre mozgositották.

*

Népköztársaságunk megalakulásának második évfordulójára Szilágysomlyón járási kulturversenyt rendeztek a Népi Athenaeum nagytermében, Kémer, Lempért, Deh, Győrtelek és Badacsony községek dolgozó ifjuságának részvételével. Énekben az első dijat a 80 tagu győrteleki kórus nyerte, második lett Deh és a harmadik Kémer község. Táncban első dijat egy forma müvészi teljesitménnyel Lempért és Badacsony községek nyerték el.

*

Az Alsószopor járásban rendezett kulturversenyeket Alsószoporon tartották meg. Énekben az első dijat Salajeni község, a másodikat Alsószopor, a harmadikat Ákos község nyerte el. Táncban az első lett Cinta, a második Sarmaság és a harmadik Dobra község.

A RNK IRÓSZÖVETSÉG kolozsvári tagozatának „Uj tollak" csoportja pénteken, január 13-án délután 6 órakor ülést tart az Irószövetség helyiségében. Jókai-utca 2. II. emelet.

A tagok pontos megjelenését kérjük.

Vezetőség.

A RNK IRÓSZÖVETSÉGÉNEK KOLOZSVÁRI TAGOZATA

Ion Creangă

halála 60. évfordulója alkalmából január 12-én, csütörtökön d. u. 6 órakor irodalmi délutánt rendez a Diákház kistermében.

Előadók:

GEORGE MUNTEANU és FARAGÓ JÓZSEF

az előadások után müvészi müsor következik.

KÜLPOLITIKAI KÖRKÉP

Március 12-én tartják a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa választásait

MOSZKVA. — (Agerpres.) A TASS közli a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa Elnökségének következő rendelettörvényét:

— A Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa második törvényhozó testületének megbizatása 1950 február 10-én lejár. A Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának Elnöksége a Szovjetunió alkotmánya 54. szakasza alapján a megbizatás lejárta napjától számitva legkésőbb két hónappal kiirja az uj választást. A Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa választási szabályzata 72. szakasza értelmében, amely előirja, hogy a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa választásait a választások időpontja előtt legkésőbb két hónappal kell bejelenteni, továbbá, hogy a választásokat munkaszüneti napon kell megtartani, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának Elnöksége elhatározza, hogy a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának választásait 1950 március 12-én vasárnap tartják meg.

Statisztika nélkül nincsen tervgazdálkodás

Gazdasági vezetőkádereink között nem is kevesen akadnak, akik lebecsülik a vezetés hivatali adminisztrativ részét. Azt vallják, hogy irodából nem lehet irányitani a gazdasági életet. A papiros nem a való élet tükre. A ténylegeset, a létezőt irásbeli jelentések, kimutatások, nyilvántartások és statisztikai feldolgozás nem adhatja vissza.

Első Állami Tervünk idején az állami tervbizottság, az ipari központok és szakminisztériumok jelentéseket, kimutatásokat, statisztikai adatokat kértek a vállalatoktól. Nem állitható, hogy ezek az adatkérések ritkán fordultak elő. A vállalati tervhivatal dolgozóinak nem is egyizben okoztak fejtörést abból a szempontból, vajjon sikerül-e időre elkésziteniük a kért jelentést, vagy kimutatást. Az is megtörtént, hogy a tervbizottság, az ipari központ, vagy a minisztérium levele a kért jelentés beküldési határidejének lejárta után érkezett.

Hiba lenne ezekből olyan következtetést levonni, hogy most már minden jelentésküldést, minden adatszolgáltatást, az érdekeltek eleve feleslegesnek itéljenek és bürokráciának tartsanak. Sztálin elvtárs elítéli a való élettől elszakadt „vezetés" módszerét, amikor leszögezi: „nálunk nemritkán azt gondolják, hogy vezetni annyi, mint papirokat aláirni". A Bolsevik Párt XIII-ik kongresszusán mondott beszédében azonban hangsulyozta a statisztika szükségességét: „helyes nyilvántartás nélkül nem lehetséges sem épitőmunka, sem a tervek kidolgozása. Nyilvántartás pedig nem létezik statisztika nélkül. A statisztika nélküli nyilvántartás semmit sem haladhat." Idei Állami Tervünkről szóló törvény erre a sztálini alapra helyezkedik, amikor kijelenti, hogy „a vállalatoknál, központoknál, központi igazgatóságoknál, minisztériumokban, központi intézményeknél és központ gazdasági szervezeteknél lévő hiányosságok felszámolása a nyilvántartások megszervezése és a statisztikai adatok közlése tekintetében" szükséges rendszabály.

A gazdasági vezetés munkájának adminisztrativ része még korántsem bürokrácia, ha az egészséges arány az adminisztrativ munka és a gyakorlati gazdasági munka között érvényesül. Ezt az egészséges arányt érvényesiti uj Állami Tervünknek a nyilvántartásokra és statisztikai adatközlésekre vonatkozó része.

Nyilvántartás és statisztika nélkül pedig nincsen tervgazdálkodás.

Angol—amerikai ellentétek a Kinai Népköztársaság elismerése miatt

WASHINGTON. — (Agerpres.) Az amerikai sajtóügynökségek Nagybritannia és az Egyesült Államok újabb és komoly feszültségéről számolnak be, amely a megfigyelők véleménye szerint *1950-ben fokozódó vságba ment át.*

Az a tény, hogy ebben az évben általános választásokat tartanak úgy Angliában, mint az Egyesült Államokban, még jobban kiélezi az ellentéteket az angolok és amerikaiak között. *A választások mindkét országban előtérbe helyezik a nemzetközi politika megváltoztatásának szükségességét.*

Az angol—amerikai kapcsolatok jelenleg igen válságos folyamaton mennek keresztül, különösen azóta, hogy az angol kormány, nem törődve Washington kivánságával, elismerte a Kinai Népköztársaság központi népi kormányát.

Az elismerés után az ENSz angol küldöttségének a szovjet küldöttség mellett és az amerikai küldöttség ellen kell szavaznia a Kinai Népköztársaság központi népi kormánya küldöttségének a Biztonsági Tanácsba, az ENSz távolkeleti bizottságába és a tokiói Szövetséges Ellenőrző Bizottságba való felvételéért. Ezek az egyszerű eljárási kérdések diplomácia téren olyan természetű akciókat válthatnak ki, amelyek szakadást idézhetnek elő a két hatalom között.

Másrészt, *mélységes elégedetlenséget keltett Washingtonban a nyugateurópai országok „gazdasági bekapcsolása" amerikai politikájának kudarca, amelyért elsősorban Angliát okolják.*

Az Északatlanti Szerződés keretében megállapitott fegyverkezési program ugyancsak jelentős ellentéteket váltott ki London és Washington között. Ezeken a kérdéseken kivül hozzájárul az angol—amerikai kapcsolatok további romlásához még az is, hogy az amerikai monopóliumok egyre nyiltabb támadást folytatnak a brit monopóliumok által a Közel- és Középkeleten elfoglalt gazdasági poziciók ellen.

ÓRIÁSI TÖMEGTÜNTETÉS LONDONBAN AZ ATOMFEGYVER ELTILTÁSÁÉRT

LONDON. — (Agerpres). A TASS jelenti: Az angol békebizottság január 8-án, vasárnap nagygyülést tartott a Hyde-parkban, amelyen tiltakoztak Nyugat-Németország felfegyverzése ellen és az atombomba megtiltásáért.

Hutchinson független munkáspárti képviselő a nagygyűlés megnyitása alkalmából kijelentette, hogy a munkáspárti kormánynak a konzervativok támogatásával folytatott politikája „gyilkos politika".

Hutchinson beszédében hangoztatta, hogy minden angol választó követelje képviselőjelöltjétől a küszöbön álló választásokon, hogy békepolitikát és ne háborús politikát folytasson a parlamentben, álljon ellen annak, hogy Nagybritannia résztvegyen egy új háború előkészületeiben, harcoljon a támadó céllal létrejött katonai szövetségek és elsősorban az Északatlanti Szerződés ellen, kérje az amerikai fegyveres erők kivonását Nagybritannia területéről és harcoljon a Szovjetunióval és Kelet-Európa országaival való kereskedelmi és barátsági kapcsolatok megteremtéséért.

Stanley Ewans, anglikán lelkész, az Angol-Szovjet Társaság elnöke, beszédében kijelentette:

— Ugyanolyan elszántan kell dolgoznunk a békéért, mint ahogyan a háborúban dolgoztunk. A nagytőkések a fegyvergyárosok, a nagy laptulajdonosok, a reakció politikusai és a püspökök szentségtelen szövetsége el akarja gáncsolni a béke ügyét. A pénz és a hazugság szövetsége ellen a béke és az igazság szövetségével kell küzdenünk. Ellenszegülünk a pénznek és hazugságoknak, a nép és az igazság végül is győzni fog.

Sztrájkoló munkásokat gyilkoltak le Scelba rendőr-pribékjei Modenában

RÓMA. — (Agerpres). Modena városa január 9-én, hétfőn a Scelba pribékek ujabb véres provokációjának szinhelye volt. A városban január 9-én, hétfőn reggel általános sztrájk kezdődött a béremelési követelések elutasitása és a sorozatos munkáselbocsátások ellen való tiltakozásul.

A sztrájk kedden átterjedt Olaszország északi és középső vidékeire is. Általános sztrájkot mondtak ki a dolgozók Genovában, Velencében, Bolognában és Veronában. A római bérgépkocsivezetők kétórás, a vasuti és szállitómunkások három órai sztrájkot jelentettek. Modenában az utcák csaknem teljesen üresek és katonai egységek állnak őrt a börtönök és közintézmények előtt.

Az Olasz Kommunista Párt és a Szocialista Párt összekötő bizottsága a véres modenai eseményekre való tekintettel együttes ülésre ül össze, hogy megtárgyalja a helyzettel kapcsolatos tennivalókat.

A két párt felhivást intézett az összes dolgozókhoz, hogy tiltakozzanak a De Gasperi-kormány elnyomó politikája ellen, amely vérbefojtotta Olaszországot. Szerdán Rómában értekezletet tartott az olasz szakszervezeti szövetség is, amelyen megtárgyalták a modenai véres események nyomán előállott helyzetet.

Az Olasz Szakszervezeti Szövetség január 10-én kedden nyilvánosságra hozott közleményében követeli a véres rendőrterror megszüntetését és a kormány bel- és külpolitikájának gyökeres megváltoztatását, valamint példás megbüntetését azoknak akik a modenai vérfürdőért felelősek.

Az „Avanti" és az „Unita" cimű lapok kedden külön kiadásban számoltak be a modenai véres eseményekről.

Az általános tiltakozó sztrájk kiterjedt egész Olaszországra

MODENA. — (Agerpres.) A France Presse jelenti, hogy Scelba hóhérrendőrségének újabb terrorista akciója, amely Modenában megtámadott egy munkásösszejövetelt és ennek során *hat munkást megölt és 46 munkást pedig súlyosan megsebesített*, egész Olaszország dolgozóiban élénk felháborodást keltett. A modenai munkakamara *24 órás sztrájkot jelentett be az egész tartományban.* A sztrájkok és a tiltakozó gyűlések kiterjedtek Olaszország többi vidékeire is.

Ezzel a rendőri terroista akcióval kapcsolatban Giuseppe di *Vittorio*, az Olasz Országos Szakszervezeti Tanács főtitkára, kijelentette a következőket: *„Senki se képzelje azt, hogy az olasz munkásokat erőszakkal és gyilkosságokkal meg lehet félemlíteni.*

Scelba belügyminiszter, akit nyugtalanit a dolgozók tiltakozáshullámа, sürgős megbeszélést folytatott De Gasperi miniszterelnökkel.

Az Associated Press jelentése szerint Scelba rendőrsége által előidézett véres összetűzések ellen, Modenában kezdeményezett 24 órai *általános tiltakozó sztrájk kiterjedt Olaszország északi és középső vidékeinek legnagyobb részeire is.*

Az általános sztrájk kiterjedt Romagna, Emilia, Genova és Verona tartományokra is. Olaszország többi tartományaiban is a dolgozók felháborodása *közös tiltakozásban és a munka időleges felfüggesztésében nyilvánul meg.*

A Szakszervezeti Szövetségek tiltakozó gyűléseket tartottak.

A France Presse bolognai jelentése szerint a bolognai vasuti munkások 24 órás tiltakozó sztrájkot tartottak a modenai véres terror miatt. A sztrájk idején ezen a környéken leállt a vasuti forgalom.

Ötmilliárd dollárra nincs fedezet az USA uj költségvetésében

WASHINGTON. — (Agerpres.) A France Presse jelentése szerint Truman elnök január 9-én, hétfőn, az Egyesült Államok kongresszusa elé terjesztette az 1950 júliusától 1951 júliusáig terjedő időre szóló költségvetési tervezetet. Truman számadatai ékesszólóan bizonyitják azt a gazdasági politikát, amelyet az USA kormánya ennek az évnek a folyamán követni szándékozik.

A költségvetés leglényegesebb előirányzatai a támadó jellegű Északatlanti Szerződés és a Marshall-terv keretében nyújtandó „segély", valamint Törökország, Görögország, a Fülöp-szigetek és Dél-Korea reakciós kormányainak támogatására előirányzott összegek folyósitása. Az elnök odáig ment, hogy még a felszámolás alatt levő Kuomintang részére is kérte a „segély" folyósitását.

Truman elnök leszegezte, hogy az 1950—1951. pénzügyi év költségvetésében öt milliárd dollárnak nincs fedezete, *amely veszteséget az adók felemelésével szándékozik fedezni.*

A Truman elnök által benyujtott költségvetés kiadásainak mintegy 70 százaléka az Egyesült Államok és „társainak" az Északatlanti Szerződés keretében való felfegyverzésére fordítják. Ugyanakkor, *a tanügyre és a lakásépitésre nevetségesen kis összegeket irányoztak elő, bár az elnök üzenetében beismerte, hogy az Egyesült Államokban a közoktatás és a lakásépités igen súlyos probléma.*

BELFÖLDI ESEMÉNYEK

A Demokrata Nők Világszövetsége moszkvai tanácsüléséről számolt be Crăciun Constanța a RDNSz elnöke

BUKAREST. — (Agerpres.) Kedden délután a Romániai Demokrata Nők Szövetsége nagygyűlést tartott a Filimon Sarbu-teremben, amelynek keretében *Craciun* Constanta a RMP KV tagja, a RDNSz elnöke beszámolt a Demokratikus Nők Világszövetsége Tanácsának Moszkvában tartott üléséről.

Beszámolója bevezető részében Craciun Constanta rámutatott arra, hogy *a DNVSz moszkvai ülésszaka a béke és a haladás ügye iránti mély felelősség jegyében folyt le.* Az ülésen 44 ország képviselői vettek részt, élükön a szovjet nők képviselőivel. Számos kiküldött illegálisan lépte át a tőkés országok határát, ahol a béke és a demokrácia börtönt és terrort jelent. Mások alig szabadultak ki az imperialista börtönökből.

A RDNSz országos elnöke ismertette a moszkvai ülésszak napirendjét, majd rámutatott arra, hogy az általános beszámoló és az azt követő vita kidomborította a nők demokratikus mozgalmának és a békéért folyó harcának fejlődését. A szovjet nők jelenléte az ülésszakon a béke és a demokrácia erőinek győzelmébe vetett hittel töltötte el az ülés résztvevőit. A szovjet nők — mondotta Craciun Constanta — szemléltették a szocializmus országának óriási fejlődését, a szovjet nők és a gyermekek, az egész szovjet nép egész boldog életét.

A DNVSz moszkvai ülésszaka feladatul jelölte ki a világ demokratikus nőmozgalma számára, *hogy minél nagyobb tömegeket vonjon be a békéért, szabadságért folytatott harcba.*

A továbbiakban Craciun Constanta elemezte az ázsiai nők értekezletének munkáját, rámutatva arra, hogy ez az értekezlet jelentős mértékben hozzájárul az imperializmus részéről leigázott népek felszabadító harcához.

Az előadó végül rámutatott arra, hogy milyen feladatok várnak a Román Népköztársaság demokratikus nőire.

— A békéért harcolni — mondotta — *azt jelenti, hogy harcolunk Népköztársaságunk megszilárditásáért, azt jelenti, hogy szervezeti és politikai szempontból erősitjük országunkban a nők mozgalmát, azt jelenti, hogy mozgósitjuk a városi és falusi asszonyokat az Állami Terv teljesitéséért és túlszárnyalásáért, a munkafegyelem megerősitéséért, a termelés növeléséért, az önköltség csökkentéséért.*

A SZOVJET IPAR EZÉVI FELADATAI

Az „Izvesztija“ cimű napilap január 5-iki csütörtöki számában megjelent vezércikk a szovjet ipar ezévi feladataival foglalkozik.

Az „Izvesztija“ vezércikke hangsúlyozza, hogy a háború utáni sztálini ötéves terv utolsó évében a vállalatoknak újabb gépek, szerszámgépek, kiváló minőségű tömegfogyasztási cikkek gyártását kell bevezetniök. A szocialista munkaverseny széleskörű kifejlesztése, az ujitók számának szakadatlan gyarapodása, a gépesités fokozása és a termelési folyamat önműködő gépek munkájával való elvégzése kedvezően befolyásolja a munka termelékenységének további növelését, az önköltség további csökkentését, a műszaki és gazdasági tényezők rendszeres javítását.

A népgazdaság további emelkedését az új évben jelentős mennyiségű új gép, szerszámgép és más felszerelés üzembehelyezése biztosítja. Az elsőrendű műszaki felszerelés, amely nagymértékben emeli a munka termelékenységét, javítja a munkafeltételeket — lehetővé teszi, hogy alacsonyabb termelési költségek mellett elsőrendű minőségű termékeket gyártsanak. A szovjet szerszámgépgyártókra idén az a feladat vár, hogy nagymennyiségű magastermelékenységű szerszámgépet gyártsanak, amelyek megfelelnek a fémfeldolgozás sebességi követelményeinek.

A nehézipar idén sok hatalmas gépet és gépsorozatot gyárt, amelyek lehetővé teszik hogy a bányaiparban és a kohászatban még jobban gépesitsék a termelési folyamatot. A szénbányagépeket gyártó vállalatokra új bányagépek gyártásának hatalmas programja vár. Ezek a gépi felszerelések arra hivatottak, hogy megvalósitsák a széniparban a teljes gépesitést. Sok gépi felszerelést kap idén a fakitermelőipar is. Uj gépeknek egész sora kerül a könnyűiparba, az élelmiszer-, hús- és tejtermékipari vállalatokba.

Növekvő lendülettel folyik a mezőgazdaság és a közlekedéstechnikai felszerelése is.

A szocialista mezőgazdaság óriási sikerei

TÜRKMÉNIA kolhozparasztsága szép jövedelemhez jut a gyapottermelés révén. A köztársaság tavalyi terméséből a kolhozparasztság mintegy 200 millió rubelhez jutott. A jövedelem növekedésével együtt emelkedik a kolhozparasztok jóléte, életszinvonala, s ez fokozza az áruk iránti kereslteket. Türkménia falvaiban tavaly 700 millió rubel értékü árut adtak el, 150 millió rubellel többet, mint 1948-ban. A kolhozparasztok sok gépkocsit, motorkerékpárt, kerékpárt, rádiót, varrógépet, stb. vásároltak.

*

MICSURIN követői, a moszkvai „Micsurin“ Intézetben tavaly 60 olyan újfajta gyümölcsfát termesztettek ki, amelyek kitünően állják a zord vidékek fagyát. Ezeket a Szovjetunió északi és középső területein levő kolhozokba és városokba küldték meghonosítás végett.

A „Micsurin“ Intézet munkatársai önállóan oldották meg a fajkiválasztás számos kérdését. Tavaly 12 újfajtájú gyümölcsöt sikerült kitermeszteniök, köztük a fagyálló sárga- és görögdinnyét, újfajta ribizlit, egrest és értékes körtefajtákat. A moszkvai „Micsurin“ Intézet munkatársai, Micsurin útmutatásait követve, szorosan együttműködnek a kolhozokkal a gyümölcsfaültetés terén. A központi laboratórium tavaly tizezerszámra küldte a kolhozok részére a legkiválóbb micsurini fajtájú, fagyálló szőlőtőkéket és gyümölcsfacsemetéket.

*

SZOVJETUKRAJNA legfiatalabb vidéke, a Kárpátalja számára, a múlt esztendő kivételesen eredményes volt. A parasztság nagyrésze kolhozokba tömörült és meg is érezte az új rendszer áldásos hatását. A kolhozparasztok önmegtagadó munkája és a szovjet agrobiológiai tudomány gyakorlati alkalmazása révén Kárpátalján tavaly bőséges terméseredményeket értek el. Számos kolhozparaszt nyerte el a Szocialista Munka Hőse cimet.

Szomenák Ilja, egy szegényparaszt fia, mint a „Dimitrov“ kolhoz egyik csoportjának vezetője, Kárpátalján eddig páratlan bő burgonyatermést ért el. Amellett, hogy elnyerte a Szocialista Munka Hőse cimet, kinevezték egyik állattenyésztő szovhoz igazgatójává. Ladanin Annát és Rubics Jurit a tavaly elért bő terméseredményükért a Szocialista Munka Hőse cimmel tüntették ki.

Velejke Lukics falu több mint száz családja kapott új lakóházat. Szovjetkárpátalja fiatal kolhozai hősies, önfeláldozó munkával felelnek a Szocialista Haza felhívására.

Munkásellenőrzés az üzemi étkezőben

A „Trud“ egyik munkatársa látogatást tett a leningrádi „Rabocsij“ textilgyár étkezőjében. Látogatásáról az alábbiakban számol be:

A magas, oszlopos teremben tiszta, fehér terítővel boritott asztalok között fehérkötényes, bóbitás kiszolgálónők gyorsan és ügyesen hordják fel az ételekkel megrakott tálcákat. A fal mellett hatalmas, ragyogóan megvilágitott falatozó, tele inycsiklandó csemegékkel. Luxusvendéglő ez, vagy egy nagy szálloda étterme? Nem. A leningrádi „Rabocsij“ textilgyár étkezője.

Az étlapon 28 fogás szerepel, nem számítva a falatozó készleteit. Van itt mindenféle étel: különböző levesek, hús-, hal-, tejes- és tojásos ételek, főzelékek, tésztafélék. A legigényesebb fogyasztó is megtalálhatja a neki megfelelő ételt. Az árak viszont jelentékenyen alacsonyabbak, mint a városi vendéglőkben. Naponta 2000 munkás étkezik itt.

Az üzemi bizottság titkárának társaságában kitünően megebédeltem. A titkár ebédközben elmesélte, hogy a háború alatt és két évvel azután még heti jegyrendszer volt, jegyre mindenki egységes menüt kapott, akár kedvére való volt, akár nem. A jegyrendszer megszünte után a gyár lehetővé tette, hogy a dolgozóknak olcsó áron az izletes ételek egyre bővebb választéka álljon rendelkezésére. Attól az időtől kezdve az étterem különösen híres lett különböző lepényeiről, palacsintáiról.

Az ebéd végeztével, őszintén meg kellett vallanom, hogy már régen ettem ilyen izleteset. A titkár látható örömmel hallgatta dicsérő szavaimat és egy fehérköpenyes fiatal leányra mutatott:

— *Mindjárt idehivom Ljuba Konoválovát, a dicséret oroszlánrésze őt illeti. Ő irányit itt mindent.*

A fiatal leány mosolyogva lépett asztalunkhoz. Kezében két könyvet tartott.

— *Szabad?* — kérte el tőle egyiket az üzemi bizottság titkára és elém tette. Az étterem panaszkönyve volt. Dicsérő bejegyzésen kívül egyebet nem is lehetett olvasni benne. Íme, egy a sok közül: *„Mi, az étteremben étkező munkások, hálánkat fejezzük ki a konyha személyzetének a kitűnően elkészitett és izlésesen felszolgált ételekért, különösen a kiváló lepényekért.“* Ljuba most a másik könyvet tette elém és így szólt:

— *Ez az én munkám* — és rövid hallgatás után hozzáfűzte:

— *bizony, időnként szigorúnak kell lennem . . .*

A munkásellenőr feladata

Ljuba Konoválova, a gyár élelmezését ellenőrző bizottság vezetője — most már második éve. Tisztségét tavaly óta olyan jól látja el, hogy a gyár dolgozói az év végén újra megválasztották.

Az étterem dolgozóinak sikeres munkájában nem kis szerepe van a munkásellenőrzésnek.

Reggel, mielőtt hozzákezdenek a főzéshez, Ljuba már a konyhában van. Ellenőrzi a nyersanyagok súlyát és minőségét. Nem türi a legkisebb hanyagságot sem. Erről tanuskodik a konyhanapló. Olyan bejegyzések mellett, mint például: *„A paraj súlyát és minőségét ellenőriztem“, „A burgonya jól kisült“* — találunk ilyeneket is: *„A süllér ehetetlen rosszra sikerült. Jegyzőkönyvet vettünk fel, a szakácsot megbüntettük“, „A leves ma nem elég jóizű, a szakács figyelmét felhivtuk rá“* stb.

Miután elolvastam ezeket a bejegyzéseket, megértettem, hogy nincs semmiféle ellentmondás abban, hogy a panaszkönyv csupa dicsérettel telt és a munkásellenőrzés naplója az üzemi konyha és étterem munkájának hiányosságait tünteti fel. A helyes ellnőrzési módszer nagy mértékben elősegiti a „Rabocsij“-gyár, a Szovjetunió egyik legnagyobb textilvállalata üzemi konyhájának sikeres munkáját.

Az ujtipusu tisztviselő

Méltán büszkélkedhetik ezzel a megtisztelő névvel a szovjet tisztviselő, mert munkájával és a munkához való viszonyával teljes mértékben kiérdemelte.

A haladó szovjet tisztviselő számára teljesen idegen a gépies irodai munka, amely csupán abban látja feladatát, hogy tömegével készítse az aktákat. Ha mégis akad a szovjet tisztviselők között is bürokrata hajlamú, azt maguk a tisztviselőtársaik téritik a helyes útra. Mi a formája ennek? Először szépszóval igyekeznek meggyőzni tévelygő társukat, ha ez nem segít, jön a faliujság, amely a nyilvánosság előtt birál, majd a szakszervezet és végül a Párt elé viszik az ügyet.

Mivel magyarázható ez a nagy különbség a szovjet és a tőkés társadalom tisztviselője között? Kétségtelen, hogy a szovjet tisztviselő szocialista felfogása, a munkához való szocialista viszonya és nem utolsó sorban politikai képzettségének magas szinvonala adja meg erre a kérdésre a feleletet. A Szovjetunió tisztviselői ugyanolyan élénk politikai életet élnek, mint a szocialista társadalom többi dolgozói. Elegendő ezt néhány példával megvilágitani. Az Állami Bank, a Goszbank szverdlovszki fiókjának például négyszázötven tisztviselője van és ezek, szinte kivétel nélkül, valamennyien tanulnak. Egyrészük a Marx-Lenin-egyetem esti tanfolyamának hallgatója, mások a pénzügyi-közgazdasági egyetemen tanulnak és sokan résztvesznek a különböző szakmai és politikai továbbképző tanfolyamokon. A vezetők járnak elől a jópéldával. *Kopilov*, a bank igazgatója, például most fejezte be — mint magántanuló — a moszkvai pénzügyi-közgazdasági egyetemen tanulmányait. A szverdlovszki városi hivatal vezetője, a fizikai munkásból vezető tisztviselővé fejlődött *Babincev* pedig a szverdlovszki pénzügyi-közgazdasági technikum esti tagozatán tanul.

A szakmai továbbképzés mellett egyre jobban elmélyitik a szovjet tisztviselők politikai tudásukat. Az „Izvesztija“ vezércikkben méltatja a szovjet tisztviselők példás magatartását.

„A politikai képzés nem öncél — irja az „Izvesztija“ —, *hanem eszköz, amely arra szolgál, hogy a hivatal munkája napról-napra javuljon és megfeleljen a Párt és a kormány követelményeinek. A tisztviselők politikai képzésének eredménye, hogy az Állami Bank szverdlovszki hivatalában már négy brigád alakult, amely céljául tűzte ki az ügyfelekkel való példás bánásmódot . . .*

. . . Megállni az elért szinvonalon — mondja a vezércikk egy további része — *annyit jelent, mint visszamaradni. Súlyosan tévednek azok, akik befejezvén tanulmányaikat, azt hiszik, hogy megszabadultak tudásuk fejlesztésének kötelezettsége alól. Népünk egyetlen munkását sem menti fel az alól a kötelesség alól, hogy fejlődjék és szüntelenül növelje tudását.“*

Szovjet orvosok sikeres küzdelme a halál ellen

Petrovszkij egyetemi tanár legutóbb a Vörös Keresztben tartott beszámolójában ismertette a szovjet vérátömlesztés világraszóló eredményeit. A professzor akkor megemlítette, hogy a szovjet orvosoknak számos esetben sikerült a nagy vérveszteség vagy szívbénulás következtében meghalt embereket hirtelen alkalmazott vérátömlesztéssel visszahozni az életbe, feltéve ha az orvosi segitség a megállapitott „halál“ beállta után hat percen belül megtörténik.

A közönség csodálattal hallgatta Petrovszkij egyetemi tanár előadását, pedig ez a „csoda“ nem más, mint a materialista kutatómunka, a szovjet orvostudomány módszereinek egyik hatalmas eredménye.

CSEREPANOV KATONA FELTÁMAD

1947 március 3-án, pontosan 19 óra 41 perckor, egy sérülésből kifolyólag, nagy vérveszteség és szívbénulás következtében meghalt Valentin Dimitrovics Cserepanov, az egyik ismert lövészezred katonája. Különös szerencse volt, hogy a közelben tartózkodott Vladimir Nyegovszkij moszkvai orvosprofesszor, aki pontosan 19 óra 46 perckor életre keltette a „halott“ Cserepanovot.

Hogyan történhetett ez?

Nyegovszkij egyetemi tanár évtizedeken keresztül foglalkozott az időelőtti halál kérdésével és arra a következtetésre jutott, hogy a szabályos elöregedés folytán előálló, úgynevezett élettani halál sokal ritkább jelenség, semmint gondolják.

A professzor kiderítette, hogy a betegség, vagy a nagy vérveszteség következtében meghalt embereknél csupán a szívműködés és légzés szűnik meg, míg az élettani halál tulajdonképpen akkor áll be, ha a szervezetnek valamennyi, az élettani szempontból legfontosabb szervei és szövetei beszüntetik működésüket.

Nyegovszkij ilymódon megállapította, hogy az úgynevezett kóros halál még nem végső állomása az élettani értelemben felfogott haldoklási folyamatnak, hanem utolsóelőtti állomása, amikor még van mód a beteget megmenteni. Az életből a halálba való átmenet válságos szakaszában tehát a tudomány még eredményesen közbeléphet.

A HALOTT SZIVE MŰKÖDNI KEZD

A szovjet orvoskutató kisérletei során rájött arra, hogy a vérkeringés és a légzés, valamint a vérkeringést szabályozó agyközpontok s a légzési rendszer között mély összefüggések vannak. Nyegovszkij fujtatószerű berendezést szerkesztett, amelynek segítségével nagymennyiségű levegőt tud a tüdőbe fujtatni és így meggyorsítja a feléledést. Kiderült azonban az is, hogy ez az eljárás csak akkor sikeres, ha egyidejüleg megindítja a „halott sziv“ működését is. Ezért, a sziv koszorús ereibe is vért szivattyuzott és amikor a sziv már ismét önállóan dolgozott, a vénákba is nagymennyiségű vért ömlesztett át.

Nyegovszkij orvostanár gyors közbelépésével számos embert adott vissza az életnek, akik azóta tökéletesen egészségesek.

Kiebrudalták a MNSz választuti szervezetéből a reakciós soviniszta bujtogatókat

A MNSz választuti szervezetének jelentéseiből sok esetben kitünt az, hogy a szervezeti élet lanyhán megy. A gyülések látogatottsága általában nagyon alacsony volt. A faluban a nemzetiségek megbékülését is állandóan mérgezték. A kulturforradalom elmélyitését titkos kezek akadályozták. A falu magyar dolgozóinak egyrésze távoltartotta magát a kulturotthonok munkájától. Egészségtelen nacionalista megnyilvánulások kerültek napfényre itt is ott is. A mezőgazdasági munkálatok elvégzésében is néha nagy erőfeszitéseket kellett tenniök a dolgozó földmüveseknek, hogy a szabotázs cselekmények kiküszöbölésével a munkatervet időre elvégezzék.

Titkos kezek munkája alattomban rombolta azt, amit becsületes dolgozók épitettek. A dolgozók tudták, hogy a nehézségeket az osztályellenség okozza, beszéltek, hogy azokat le kell leplezni, de a kisérletek nem jártak sikerrel, mert az ellenség jól tudta leplezni magát. A MNSz választuti szervezet tagsága körében ép úgy, mint máshelyen is az éberséggel volt baj. Hiányos politikai képzés és felkészültség homályossá tette a tisztánlátást. Igy történhetett meg, hogy a faluból eltávozott földbirtokosok, báró Bánffy Dénes és „kegyelmes anyja" sorsával egyesek igen sokat foglalkoztak.

A helyi szervezet a MNSz kolozsmegyei szervezetének segitségével a napokban — komoly és mély tagvizsgálat után — leleplezte a szervezeti élet és a falu dolgozói békés megegyezésének akadályait népi demokráciánk épitésének ellenségeit, a letünt földbirtokosok szekértolóit és siratóit, a nemzetiségek megbékélésének megakadályozóit luban erkölcstelen magatartása is.

SOHA NEM VOLT MÉG ILYEN GYÜLÉS

A MNSz választuti szervezet taggyülése soha nem volt olyan népes, mint a négy jópipa kiebrudalásakor. Az élet fellendült. Akik soha nem jártak a tagsági könyveik után, azok a tisztogatás után kivették azt. Munkát vállaltak és igéretet tettek, hogy a tavaszi előkészitő mezőgazdasági munkálatok pontos elvégzéséért versenyre kelnek egymással. Igérték, hogy az 1950. évi Állami Terv keretében teljesitik a rájuk eső munkát. Kallos György MNSz elnök pedig a falu dolgozói nevében megigérte, hogy a béke ellenségeit minden kimélet nélkül bárkik legyenek azok, leleplezik.

Választut dolgozói komoly önképzéssel akarják lemosni magukról azt a szégyent, hogy ez a négy gazember mostanáig meghuzódhatott soraik között. Éberség fokozását igérték és meg vagyunk győződve, hogy a még lapuló ellenséget is kipenderitik soraikból. Igy válik a MNSz kolozsmegyei szervezetének január havi terve valósággá: megtisztitani a tagság sorait az osztályellenségtől.

(—ász.)

Négy jómadár és viselt dolgaik

A leleplezettek élén *Rákosi* Ödön komprimált tanitó állott. Három cséplőgépje volt. A tanitás nem ment. A „tanitó úr" azzal mutatta ki foga fehérét, hogy állandóan támadta azokat a demokratikus tanitókat, akik keményen harcoltak a mult mindenféle kisértése ellen. Prüszkölt azért is, hogy a kulturotthonok keretében egybefonódott a román és magyar nép, azt hangoztatta, hogy „a tüz a vizzel" nem tud megbékülni. Rákosit eltávolitották az iskolából, de nem keseredett el. Járt cséplni, de nem ő dolgozott, hanem felfogadta Baciu Vasile fiát évi 2 mázsa buza bérért. Azt se fizette ki, hanem hat hónap után minden fizetés nélkül kirugta. Rákosi Ödön csekély hat hónapot ült szabotázs cselekmény miatt. Nem csinált „mást" — mentegetőzött — mint 30 mázsa buzát tett félre, hogy néhányad magával „éhen ne haljon". Alkalmazottjának azonban a munkabérét még a maj napig sem fizette ki. Busulni a *Buer* Andrásféle korcsmába jár.

A mult idők siratásában méltó társa *Kallós* Mihály. Cséplőgép tulajdonos volt ő is. Rákosi Ödönnel azon busult naphosszat Buer korcsmájában, hogy nem verheti továbbra is cselédjeit, mint a multban, mert senki sem szegődik el hozzá. Kallos viselt dolgait *Pop* Tudor volt cselédje tudná igazán elmondani. Külön főzött nekik és fekete kenyeret sütött. — Megtelik a beletek attól is — szokta mondogatni. Nem csinált lelkiismeretfurdalást abból sem, hogy napszámosait éveken át nem fizette ki. Volt számláján 10 éves tartózás is. Akárosak kebelbeli cimborája Rákosi Ödön is 7 hónapot ült a „hüvösön" feketézésért. Kallósnak nagyon fáj az ami „elmult". Szeretné azt visszahozni. Ezért kérvényt készitetett a Buer féle korcsmában, hogy a kiebrudalt hülye „Bánffy Dénes méltóságos"-nak és családjának adják vissza földjeit. A dolgozók akikkel a kérvényt alá akarta iratni kijelentették, hogy, ha Kallosnak kedves a báró és családja, menjen utána ő is.

A választuti jómadarak egybefogója és egyben a levitézlett világ és kulákok vigasztalója *Buer* András korcsmáros, ő mindenben segitette társait. Együtt búsult velük a letünt vizzel keresztelt borok világa után, amikor annyira megtudta duplázni a kontós könyvbe került emberek adóságát, hogy vegyeskereskedést nyithatott a nép bőrén és az udvarán neki is egy cséplőgép huzodott meg.

A választuti reakciós banda esze azonban a kis *Bakos* Mihály „ispán úr" volt. A nagyiklódi *Fehérváry* Jenő féle 300 holdas földbirtok sáfárja. A nagyiklódi dolgozók kikergették a faluból. Igy került Választutra. Tetteiről regényeket tudnak mesélni a nagyiklódiak, de még többet a Máramaros megyéből az uraság birtokára munkára járó napszámosok, akiknek az „ispán úr" 1 és fél vasuti kocsi gabonáját tartotta vissza. Közismert volt a fa-

Sürgős feladat

Az előrehaladott szovjet mezőgazdasági tudomány nagy figyelmet fordit a csapadék tárolására, megőrzésére. Ezzel hatásos védekezést nyernek az esetleges nyári szárazság ellen, amely sok esetben az alacsony terméshozam okozója lehet.

Az őszi szántás nedvességet-elraktározó jelentőségét a mi dolgozó földmüveseink is megértették. Tudják azt is, hogy az elboronálatlan őszi vetés nagymennyiségü havat köt meg és a hólé „megszirozza" a talajt, biztosabbá teszi a tavaszlak termesztésére.

A havazás országszerte megindult. Vastag hótakaró boritja a szántóföldeket, réteket, legelőket, gyümölcsöseket és szőlőket. A hótakaró jelentős védelmet nyujt a kifagyások ellen, védi az őszi vetéseket. Ezért fontos megőrizni a hótakarót.

A huzatos völgyekben a szél elhordja a havat. Ez káros, mert védtelenül marad a vetés, s kárbavész a nedvességet biztositó hólé. A Szovjetunió kolhozparasztjai hatásos módon védekeznek a szél ellen, gondosan ügyelnek arra, hogy a hó megmaradjon a szántóföldeken. A szovjet kolhozparasztok és a szovhozok dolgozóinak példáját kell követniök dolgozó földmüveseinknek is. Egyszerü módon megtudják kötni a havat. Védő hósövények létesitésével, amelyeket napraforgószárból, kukoricaszárból, cirokszárból, esetleg rőzséből készithetnek el. A védőkeritést 25—30 méter távolságra a széliránnyal keresztben kell elhelyezni a szántóföldeken. A könnyebb kezelhetőség érdekében a védősövényeket olyan magasra kell épiteni, mint a juhászatban használatos lészkákat.

Rétek, legelők, valamint termesztett takarmánynövények földjein részint a kifagyás megelőzése, részint a nedvesség megőrzésére indokolt forditott hóekéhez hasonló fogatos eszközzel 70 centiméter széles és magas hósávokat emelni. Ezt a munkát lehetőleg napos, enyhe időben tanácsos elvégezni, amikor a hó olvadékonyabb és jobban összetapad. A szükséges hóhalmozó eszköz elkészitését házilag is könnyen el lehet végezni. Nem szükséges hozzá más, csupán két darab 4 méter hosszuságu fenyődeszka. A gyümölcsösökben a fák töve köré halmozzuk fel tapáttal a havat, igy biztositjuk a szükséges nedvességet.

A dolgozó földmüvesek idejében gondoskodjanak arról, hogy a szükséges hórögzitő berendezéseket elkészitsék. A tárolt hó tavasszal beleolvad a földbe, biztositja a föld nedvességét, biztositja a jobb termést.

B. F.

Járványos állatbetegségek leküzdése a szérum és oltóanyagtermelés fokozásával

Az 1949. évi Állami Terv teljesitésével állatállományunk is szépen gyarapodott. Erre következtethetünk, ha a két év tenyésztési előirányzatát összehasonlitjuk. Ugyanakkor azt is meg kell látni, hogy mely állatfajok tenyésztésében kell az eddiginél céltudatosabb munkát kifejteni, annyival inkább, mert a nemzetgazdaság tudósai az ország jólétének egyik biztos fokmérőjeként éppen az állatállomány számbeli gyarapodását tekintik.

Előirányzat	Ló	Szarvasmarha	Juh	Sertés	Baromfi
1950 év	109.9%	111.3%	120.5%	143%	200%

Amit eddig végeztünk, azzal könnyen megbirkozhattunk, hiszen a kormány és az ideiglenes bizottságok előrelátó gondosságukkal lényegesen megnövelték a tenyészállatok számát és megjavitották az arányt a himivarú és a nőivarú állatok között. Sőt, ezen a téren — az 1950. évi tervnek megfelelően — újabb további javulás várható. Ámde, ez nem meriti ki az állattartókra háruló feladatot. Ennél többet kell tenniök! Meg is kell tartani azt, ami van, s ez a nehezebbik része a feladatoknak. Mindazonáltal itt se marad magára az állattartó, mert a Tervről szóló törvény *„az állatállomány növelésének biztositására megszervezi a betegségek megelőzését és idejében biztositja kellő mennyiségben a szükséges biológiai- és gyógyszereket."* De ezen az általánosságon túl a kormány azt is igéri, hogy: *„a járványok elleni szérum és oltóanyag termelése 25 százalékkal haladja túl az 1949-es termelést. Ebben a keretben, a baromfipestis elleni szérumtermelés 90 százalékkal emelkedik."*

Most, amikor a kormány az állatállomány védelmét szolgáló dotásai szerint az állategészségügyi előljárók is végezhetik.

A szervezés erejét és képességeit mindenki jól ismeri s azt is tudja, hogy ez a siker alapja. De a szervezők gondoljanak arra is, hogy hatásos oltóanyagot és vérsavót nagy tömegben máról-holnapra előállitani nem lehet. Ehhez hónapok kitartó, komoly munkája szükséges. Éppen ezért minél korábban kap az Oltóanyagtermelő Intézet tájékoztatást az igénylésről, annál biztosabban gondoskodhat a kellő időre történő szállitásról. Olcsóbbá válik a termelés, de a kiszolgálás is meggyorsul, ha a kiürült edényzetet az óvatossági rendszabályok betartásával visszaküldik az Oltóanyagtermelő Intézetnek. Ha pedig majd az Intézet — térités ellenében — a termeléshez szükséges tojást, vagy állatokat igényel, ezt a kivánságát is teljesiteni kell, mert jó és hatásos oltóanyag vagy vérsavó előállitása esősorban az állattartók érdeke.

Szeghő Dénes

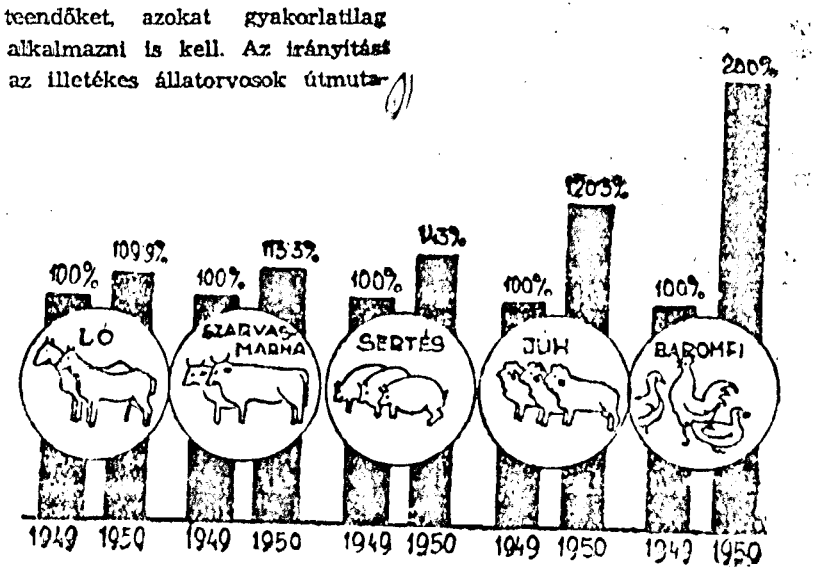

Ujrafásitják a tordamegyei erdőket

TORDA. — (Tudósitónktól). — A tordamegyei ideiglenes bizottság erdészeti ügyosztálya 1949-ben kiváló eredményeket ért el az Állami Terv teljesitése közben. Az ügyosztály mozgósitotta a topánfalvi és aranyosbányai járás dolgozó földmüveseit — összesen 10 községet —, hogy munkaverseny keretében járuljanak hozzá a tőkés-földesúri rendszer idején kipusztitott erdők újra ültetéséhez. A nagyarányú erdősitési munkálatokat szükségessé tette az is, hogy a kopár hegyoldalakról lezuduló vizömegek veszélyeztették a völgyekben fekvő szántóföldeket. A dolgozó földmüvesek az ügyosztály munkatervének megfelelően előbb csemetekertet létesitettek. Utána hozáláttak a vizmosások fásításához, az omladékos részek megkötéséhez és az újraültetési munkához. A nagyszabású munkálatokra az erdészeti ügyosztály 20 millió 782 ezer 935 lej költséget irányzott elő. Az öntudatos dolgozó földmüvesek öntudatos munka-hozzájárulásával az összegnek közel egyharmadát megtakarította az ideiglenes bizottság.

Nemcsak e két járásban, hanem a megye egész területén eredményes munkát végzett az erdészeti ügyosztály. A fakitermelési munkatervet 114, a tüzifakitermelést 202, a fák megtisztitásának munkatervét 203, a gyantagyüjtési munkatervet 330 százalékban teljesitette, 1737 köbméter száraz korhadt fát takaritottak ki az erdőkből. Az erdőtakaritási munkálatokban a hegyvidéken dolgozó földmüvesei valamennyien résztvettek, összesen 5605 önkéntes munkanapot teljesitettek. A tőkésföldesúri világban kirabolt tordamegyei erdőket újrafásitják, ebben az évben, az 1950. évi Állami Terv keretében még tovább fokozzák a munkát.

ORSZÁGUNK minden tájáról

AZ ARADI

Állami Szinház Nagyváradra látogat el. Ugyanekkor a nagyváradi társulat Aradon vendégszerepel. A kölcsönös vendégszereplést az aradi szintársulat tavalyi sikeres nagyváradi bemutatkozása után nagy érdeklődéssel várják a dolgozók.

A LOVRINI

temesmegyei község mezőgazdasági kisérleti állomásának dolgozói elhatározták, hogy kolleklíven tanulmányozzák a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Párt történetét.

AZ UJFALUSI

bákómegyei község magyar iskolája értékes ajándékot kapott a nagyszalontai magyar iskolától. Az akciót Gyárfás Erzsébet nagyszalontai illetőségű tanítónő kezdeményezte, aki jelenleg Ujfaluban tanít. A tanítónő a szalontai iskola 300 könyvből, 300 füzetből és 300 ceruzából álló ajándékát vitte ajándékba Ujfaluba.

A TEMESVÁRI

„Banatul" szalagszövőde dolgozói fokozott munkát fejtenek ki, hogy a gép-átcsoportosítási munkálatokat minél előbb befejezzék. A fonódai gépek átszerelése során kiemelkedő munkát végzett Nobel András, Zsigmond Leó, Kihaes Ioan, Kanalas András és Timár András. Az elmult év utolsó hónapjaiban majd mindennap több önkéntes munkaórát dolgoztak a gyárban a gépek mielőbbi üzembehelyezésére. Ennek következtében a „Banatul" szalagszövőde decemberben 34 százalékkal haladta túl a havi előirányzatot.

UZONBAN

ebben a háromszékmegyei községben tartották a minap a járási kulturversenyt. A versenyen részvett Szentiványlaborfalva, Bácstelek, Farkasvágó, Kökös, Szacsva, Magyaros, Réty, Maksa és Lécfalva kulturcsoportja. A szereplők száma meghaladta a 400-at. A versenyen mintegy 1500 uzoni dolgozó jelent meg. Feltűnést keltett, hogy a vendéglátó Uzon község kulturcsoportja hiányzott a versenyről.

ÓBESENYŐ

temesmegyei községben az osztályharc éleződésével a dolgozó földművesek ébersége is növekedett. Ez az osztályéberség hívta fel a MNSz-be tömörült dolgozó földművesek figyelmét Nemcsak János, a helyi szervezet elnökének viselkedésére. Nemcsak Jánosnak sikerült fondorlatos módon befurakodnia a MNSz helyi szervezetének vezetőségébe, diktatórikus módszerekkel akarta a szervezet ügyeit vezetni. Részegeskedett és goromba hangon beszélt a dolgozó földművesekkel. A taggyűlés Nemcsak Jánost leköszöntette, elnöki tisztségéből eltávolította és a szervezet tagjainak sorából is kizárta.

KISSZÁNTÓ

bihar megyei községben a napraforgó- és tengeri-beszolgáltatás osztályharcos szellemben történt. A falu szegény- és középparasztjai örömmel tettek eleget hazafias kötelességüknek.

GYERGYÓSZENTMIKLÓSON

kétnapos gyümölcstermelői tanfolyamot rendeztek a községek gazdasági előljárói számára. A tanfolyamon feldolgozták a megyeszékhelyen december elején rendezett tanfolyam anyagát. A gazdasági előljárók a feldolgozott anyagot a téli estéken továbbadják a falvak dolgozóinak, hogy ezek korszerűbben termeljenek gyömölcsöt és megdöntsék azt a hamis állitást, hogy azon a vidéken nem terem jó gyümölcs.

VARJAS

temesmegyei községben három hónappal ezelőtt elhatározták a falu dolgozó parasztjai, hogy bevezetik a községbe a villanyt. Egy hét alatt 1 millió 400 ezer lejt gyüjtöttek össze. Legelőször a faanyagot vásárolták meg, elhatározták, hogy minden dolgozó a saját házához közeleső villanyoszlop felállításában segédkezik. A villanyoszlopok már egytől-egyik állanak, csak a vezetéket kell kifeszíteni. Ez a munka is szaporán halad. Február hónapban már a varjasi dolgozók otthonában is villannyal fognak világitani.

NYÁRÁDREMETE

marosmegyei község dolgozói önkéntes munkával 410 köbméter kavicsot szállitottak a megyei útra, ebből 200 köbmétert elterítettek a fagy beállta előtt. Beton juhfürdőt létesitettek, kijavitották az apaállat istállót és rendbehoztak két gátat a Nyárádon.

A TEMESVÁRI

„Fónagy János" kötőde dolgozói a multévi Állami Terv keretében decemberben érték el a legkiemelkedőbb termelési eredményt. A havi előirányzatot 13 százalékkal túlhaladták, a munka termelékenységét pedig a negyedik évnegyed folyamán 25 százalékkal emelték.

VIEROSI

muscelmegyei községben a megyei ideiglenes bizottság támogatásával és a község dolgozó parasztjainak önkéntes munkája révén az eddigi omladozó iskolaépület helyébe tágas, világos, csempekályhákkal felszerelt korszerű épületet emeltek.

RÓMA

botosanmegyei község kollektiv gazdaságának a minisztérium filmvetitőgépet ajándékozott. A vetitőgép működésbehelyezésekor nagyszámu dolgozó paraszt jelent meg.

KÖZLEMÉNYEK

FELHIVÁS AZ ELŐFIZETŐKHÖZ! Kérjük előfizetőinket, hogy tartozásaikat a legrövidebb időn belül csekklapon küldjék be. A KIADÓHIVATAL.

SZOLGÁLATOS GYÓGYSZERTÁRAK

Január 12-én, csütörtökön:

3. sz. állami gyógyszertár Mihály Vitéz-tér 32. 5. sz. állami gyógyszertár Szabadság-tér 10. 9. sz. állami gyógyszertár Mócokatja 110.

IDŐJÁRÁS. A következő 24 órában lényeges változásra nincs kilátás: mérsékelt keleti széllel, nyugaton felhőátvonulások, esetleg kisebb havazás. A többi vidékeken helyenként köd, egyébként kevés felhő. Éjszaka a derült vidékeken —20 fok körüli hideg. Nappali hőmérséklet nyugaton —5 fok, keleten —10 fok alatt.

Uj hidak, uj utak, uj üzemek épitésével igyekezett szebbé tenni Kolozsvárt

az ideiglenes bizottság gazdasági és ipari osztálya

KOLOZSVÁR. — A város ideiglenes bizottsága gazdasági és ipari ügyosztályának egyévi mérlege példamutatóan igazolja a népuralom termékenységét. Az 1949. évben hidat épitettek, uj munkáslakásokat huztak tető alá, utakat javitottak és uj városi üzemeket szerveztek. Az elmult év folyamán ujjáépitették a Trajan-uti Szamos-hidat. Ebben az évben a hid két szárnyát végezték el. Hozzákezdettek a Dózsa—Horea-uti hid befejezési munkálataihoz is. A hid tartópilléreit és a gyalogjárójának egyik részét be is fejezték.

Igen szép eredményt értek el az utépités és utjavitás terén is. A külvárosi utcák közül sok helyen már gyalogjárók épitésével hozzájárultak a munkásság életszinvonalának emeléséhez. Az elmult évben 10 ezer négyzetméter uj gyalogjárót készitettek. A munkálatokat házi kezelésben végezték el, amivel nagyobb megtakarítást értek el. 1949. évben 14 ezer négyzetméter betonutat javitottak ki. A város területén a nem aszfaltos községi utak közül 50 ezer négyzetméter kövezett utat teljesen átépitettek. Ezekhez az utakhoz 15 ezer köbméter követ hordottak. Ugyancsak a külvárosi utak javitásához 9 ezer köbméter követ termeltek ki és épitettek be.

Három uj munkásház

Az Irisz telepen az elmult év folyamán három uj munkáslakást épitettek. Ezek közül kettő 90 százalékban készen van, mig a harmadik befejezés előtt áll. Városesztétikai szempontból a Dózsa-, Horea-, Marx-, Hidelve-utcákban utcakiigazitásokat, illetve házépitési munkálatokat végeztek. Befejezték a monostori kulturotthon épitési munkálatait is. Elkezdették a trolleybuszok részére szükséges központi garázs épitését, amelyből az év végéig egy szárnyat tető alá is huztak, sőt az asztalos munkálatokat is elvégezték. A további munkálatokhoz szükséges alapot ugyancsak elvégezték. A mult évben 34 iskola javitását, a dispenzárok átalakitásának és tartozásának munkáját is befejezték.

A városi gazdasági és ipari ügyosztály az év folyamán több városi üzemet szervezett. Elsősorban is a városi malmok újjászervezésére került a sor. Hasonló átszervezési munkálatokat végeztek a városi pékségek munkamódszereit illetőleg is.

Három teljesen új városi vállalat létesült: a városi közművek, a város mezőgazdasági üzemei, valamint a Combustibil városi kereskedelmi vállalat.

A városi közművek a közszolgáltatási üzemeket fogja egybe, amelyeknek munkájáról lapunk más számaiban számoltunk be. A város hasznos közüzemei közé számitjuk a város gazdaságát (Tarcsa), községi erdőket, téglagyár, szik-vizgyár, községi sütődék és malmokat. A város kereskedelmi vállalata a Combustibil a lakosság faszükségletének kielégitését kellene, hogy szolgálja. A városi üzemek a mult év november 1 óta működnek. Itt kell megemlitenünk, hogy a tarcsai birtokon sertéshizlaldát, tyuktenyészdét, tehenészetet és apaállatnevelőt állitottak be. A tarcsai birtokon tejfeldolgozó üzem is létesült. Az erdőkitermelés is házikezelésben történik. A fülei havasokban egy fafeldolgozó üzemet állitottak fel, amely a mult évben a város részere 753 köbméter anyagot termelt. A mult év eredménye a város területén létesitett téglagyár és központositott szikvizgyár is.

Az ideiglenes bizottság az elmult évben hatalmas eredményeket tud felmutatni a dolgozók előtt. A gazdasági és ipari ügyosztály munkájának kiemelése lehetetlen egy beszámoló keretében, de nem is szükséges. Maguk a tények beszélnek. Ennyi megvalósitás között hiányosságok is vannak. Elsősorban a közüzemek és városi intézmények közül nem mindegyik rentabilis, deficittel dolgozik, de ezeket a munka helyes megszervezésével ki lehet küszöbölni. A városi *viz- és villanydijak igen magasak és nem szolgálják a dolgozók érdekét. Nem foglalkoztak ennek a kérdésnek megoldásával eléggé mélyen.* Hiányos a köztisztaság munkájának megszervezése is. Ezek a hiányosságok azonban kiküszöbölhetők és az 1950. évi városi munkaterv magába is foglalja a hiányosságok komoly és végleges felszámolását.

b. a.

VILÁGOSSÁG SPORT

Vasárnap kezdődnek meg Kolozsváron a népi sibajnokságok

KOLOZSVÁR. — A kedvező időjárásra való tekintettel úgy döntött a TSB városi szervezete, hogy a népi sibajnokságok küzdelmeit az első négy csoportban vasárnap megrendezi. A kilátások arra mutatnak, hogy vasárnapra porhó fogja boritani a környező hegyeket és igy a verseny színhelye is kifogástalan állapotban lesz.

Az első csoportban a fiúk 1000 méteren, a második csoportban a lányok 800 méteres távon versenyeznek. Mindkét csoportban az 1936, 1937 és 1938-ban születt versenyzők indulhatnak.

A harmadik csoportban a fiúk 4000 méteren, a negyedik csoportban a lányok 2000 méteren indulnak. Mindkét csoportban azok indulhatnak, akik 1931—1935 évben születtek.

A 18 éven felüli fiúk és lányok részére jövő vasárnap, január 22-én rendezi meg a TSB városi szervezete a népi sibajnokságokért folyó küzdelmeket 4000 és 6000 méteren.

A vasárnapi versenyek a szakszervezetek, az Ifjúmunkás Szövetség tagjai és a középiskolások vesznek részt. Az év első versenyét a monostori völgyben rendezik meg, gyülekező vasárnap reggel 8 órakor a Szakszervezetek Háza Szabadság-tér 1. szám alatti udvarán, ahonnan a versenyzők zeneszóval vonulnak a verseny színhelyére.

A versenyen indulni kivánók legkésőbb január 14, szombat déli 12 óráig adják le nevezésüket a TSB városi szervezete Jókai-utca 2. szám alatti helyiségében.

JELVÉNYSZERZŐ VERSENY

A népi sibajnokságok első napi küzdelmével egyidejűleg megkezdődnek a jelvényszerző versenyek sipróbázásai is. Mindazok, akik jelentkeztek a jelvényszerző versenyre, s az atlétikai és céllövő számokból már próbáztak, az úszópróba helyett siversenyen vehetnek részt. Akik sizésből akarnak próbázni, azok vasárnap reggel 8 órakor ugyancsak a Szakszervezetek Háza udvarán gyülekezzenek és együtt vonulnak ki a népi sibajnokság részetvevőivel.

Kolozsváron vendégszerepel a lengyel asztalitenisz válogatott

KOLOZSVÁR. — Városunk első nemzetközi sportesemenye az 1950-es esztendőben január 24-én zajlik le. Ezen a napon Kolozsváron szerepel a lengyel válogatott asztali tenisz együttes, mely a bukaresti román—lengyel válogatott mérkőzésről már nem utazik haza, hanem Budapest felé utaztában Kolozsváron megszakitja az utat és összeméri erejét a legjobb kolozsvári játékosokkal. A lengyel csapat a multban komoly játékerőt képviselt és valószinű, hogy a fasiszta háború nyomainak eltüntetése után megerősödtek az asztali teniszben is, mint ahogy megerősödtek a többi sportágban. Kolozsvári szereplésük elé nagy érdeklődéssel tekint a közönség.

A lengyelek vendégjátéka alkalmával bemutatkozik Kolozsváron a román női válogatott csapat is, mely Budapesten a világbajnokságokon képviseli a RNK színeit. Angelica Rozeanu, Kolozsvári Sári és Slavescu játéka külön eseménye lesz a nemzetközi versenynek.

Ma utaznak Bukarestbe a RNK asztalitenisz kupadöntő kolozsvári résztvevői

KOLOZSVÁR. A RNK asztalitenisz kupa döntőit január 14—15-én, szombaton és vasárnap tartják meg Bukarestben. A nagy érdeklődéssel várt versenyen a kolozsvári játékosok győzelmi esélyekkel indultak. A csapatversenyben a KKASE képviseli Kolozsvár színeit és ha kifut a játék a kolozsvári fiuknak, megverhetik a nagy esélyes bukaresti SFIPIA-t. Ugyancsak esélyes a KKASE női csapata is.

Egyénben **Paneth, Diamnstein, Reiter** és **Ciriei** indulnak Kolozsvárról, míg a női egyesben **Chiorean, Clemens, Bállintné** és **Kolozsvári Sári** indulnak. A férfi egyesben Panethnek és Reiternek van győzelmi esélye, a női egyes — ha Angelica Rozeanu a férfi egyesben indul — Kolozsvári Sári biztos zsákmánya.

A fővárosi csapatokon kívül még az aradi UTA női csapata és a szatmári CFR férfi csapata vesz részt a döntő küzdelmekben. A kolozsvári játékosok a mai nap folyamán indulnak Bukarestbe.

KAPÁSBÓL

A MOSZKVÁBAN folyó női sakkvilágbajnokság 12. fordulójának eredményei a következők: Belova (szovjet)—Germanova (lengyel) 1:0, Rubcova (szovjet)—Mora (kubai) 1:0, Rudenko (szovjet)—Hruskova Belska (csehszlovák) 1:0, Tammer (angol)—Benini (olasz) 1:0, de Silan (francia)—Karff (amerikai) 1:0, Gresser (amerikai)—Lángos (magyar) 1:0, A Bakova (szovjet)—Larssen (dán), és Keller (keletnémet)—Heemskerk (holland) játszmák függőben maradtak. A 12. forduló után az élen a következő a helyzet: 1. Chaude de Silan (francia) 8 és fél pont. 2. Rudenko (szovjet) 8 pont.

A FELSZABADITOTT KANTONBAN

Nikolaj Balasov, a „Novoje Vremja" tudósítója, néhány hónapja a Kínai Népi Demokratikus Köztársaság területén tartózkodik és rendszeres beszámolókat küld a felszabadított kínai tartományok életéről. Legutóbb a nagy kínai kikötővárosban, a Kuomintang-klikk egykori székhelyén, Kantonban járt. Kantoni tudósításából közöljük az alábbi érdekes részleteket.

A repülőgép nagy kört ír le a sangháji repülőtér felett, aztán Kanton felé fordul. Utitársaink — ahogy Sanghájban mondták — „sürgős utasok", türelmetlenül várják őket Kantonban. Szinte valamennyien a felszabadított körzetek lakói, akiket a kantoni városi hatóságok hívtak segítségül Kanton demokratikus átalakításához. Megismerkedünk Po-Csenng-Ting pekingi egyetemi tanárral, Ling-Janggal, a Munka Hősével, a csang-csungi textilgyár mesterével, Hszing-Szang-Jing-gal, a girini városi ifjúsági bizottság helyettes elnökével.

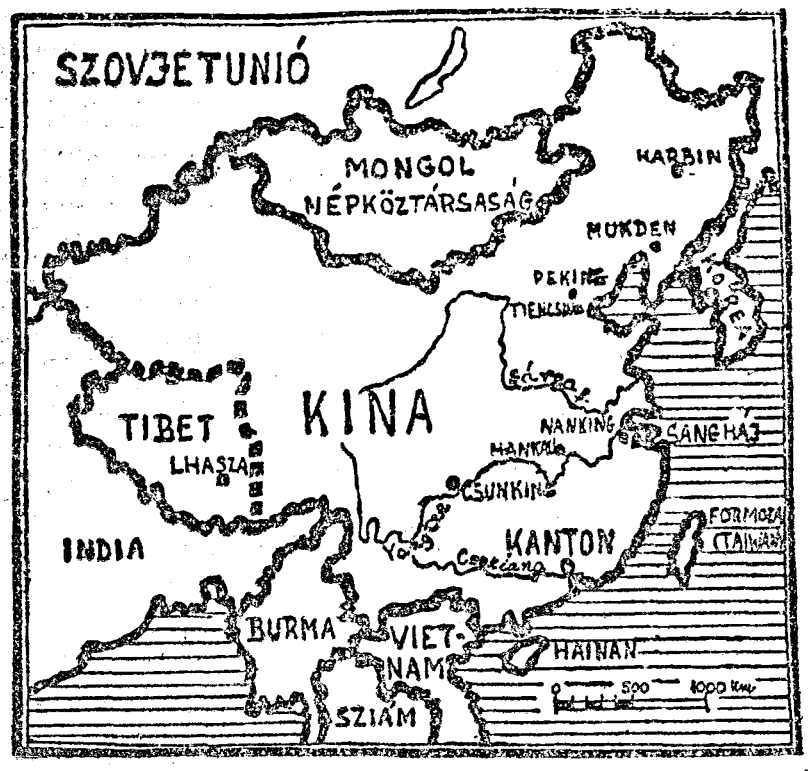

Po-Csenng-Ting professzor új könyvét mutatja, amely a már régebben felszabadított területek főiskoláinak tapasztalatairól és munkamódszereiről szól. Ennek a könyvnek alapján építik át működésüket a kantoni főiskolák.

— *Egész országunk tanul,* — mondja Po-Csenng-Ting. — *Élenjáró tudomány nélkül nem építhetjük fel az új Kínát.*

Ling-Jang példával erősíti meg a professzor kijelentéseit. Elmondja, hogy az ő csang-csungi gyárukban, ahol ezelőtt legfeljebb két-három olyan ember volt, aki egyszerű szövegeket nagy kínnal el tudott olvasni, ma jóformán minden munkás tanul.

— *Jól emlékszünk Mao-Cse-Tung szavaira,* — mondja Ling-Jang. — *Ő mondta: az új Kína felépítésének elengedhetetlen feltétele, hogy a legközelebbi években felszámoljuk a lakosság 80 százalékának írástudatlanságát...*

A gép Kantonhoz közeledik. Mind nagyobb a hőség, alattunk citrom és narancsültetvények, pálmafák tünnek fel.

Kanton negyterületű város. Legnagyobb része a Csukiang folyó északi partján terül el. A repülőtér, amelyen leszállunk, mintegy 6—7 kilométerre van a várostól. Széles autóút vezet a városba. Az út kétoldalán gyümölcsöskertek, bambuszültetvények, elárasztott rizsföldek. Gazdag föld ez! Évente három termést is ad. És ezen a gazdag földön koldusszegény emberek éltek. A Kuomintang-uralom idején a parasztság a termésnek még egyötödét sem tarthatta meg: majdnem mindent földbérbe és adóba kellett beszolgáltatnia.

Kanton aránylag kevés kárt szenvedett a hadiesemények következtében. Csak a folyón átvezető egyetlen acélhidat sikerült némileg megrongálniok a Kuomintang-seregeknek, mielőtt kereket oldottak volna. A hidat gyors ütemben állítják helyre. Katonák és helybeli lakosok dolgoznak egymás mellett. A híd első íve felett vászonszalagon hatalmas felirás díszlik: „A híd újjáépítése a város minden lakójának becsületbeli ügye!"

Kanton jellegzetesen kínai város, ahol szorosan egymás mellett láthatjuk a legszörnyűbb nyomort és a mesebeli pompát. A széles, trópikus növényekkel ékeskedő utcákból áthatolhatatlan labirintusként nyílnak a szűk sikátorok, amelyekben két szembejövő riksa sem tud kitérni egymásnak.

De ez a régi Kanton. A hatalom most a nép kezébe került és ez a tény lassan a város külső képén is érezteti kezdi hatását.

A város lakosságának nagyrésze nyomorúságos csónakokon, az úgynevezett szampánokon élte le egész életét. A kantoni közmondás azt tartotta: „Aki szampánon született, az örökre megbarátkozott a nyomorúsággal." A demokratikus hatóságok hadat üzentek a szampánoknak. A város felszabadítása után két hét alatt 2500 hajléktalan családot költöztettek át a szampánokról az elmenkült Kuomintang-tisztviselők és katonatisztek elhagyott lakásaiba.

A folyóparton ismerkedtünk meg az egyik ilyen átköltöztetettel, Van-Ting-Ling-gel. Van-Ting-Ling már öregember, de nem emlékszik arra, hogy ősei közül valakinek is lett volna akárcsak egy ágya is a szárazföldön. Az öregségtől és az erejénfelüli munkától remegő kezét mutatva, ez mondja:

— *A munka kiszívott belőlem minden nedvet, de egész életem folyamán nem tudtam annyit megkeresni, hogy a szárazföldön élhessek. Csak most érezhetek szilárd talajt a lábam alatt és most van először valódi tető a fejem felett. Gazdáink azelőtt „sujzsennek" — vizieknek csúfoltak bennünket, mintha saját akaratunkból mentünk volna a vízre lakni. Most mindez már a multé. Már nem sokáig élek, de nyugodtan halok meg, mert tudom, hogy gyermekeimnek és unokáimnak boldog életük lesz.*

Megnézzük Vang-Ting-Ling egykori „lakását". Ócska, számtalan helyen foltozott ladik, amelynek tetejét félköralakban meghajlított bambuszágakból fonták. A csónakban rothadás és nedvesség bűze szállong. Fenekén arasznyi magasságban áll a víz, amelyet naponta néhányszor ki kell merni. A gyermekeket kötéllel kötik a csónak oldalához, hogy bele ne essenek a vízbe. A kicsinyek hátára különleges mentőöveket raknak, hogy vízbe ne fulladjanak, ha a vízbe esnek. A folyó évente sokszáz áldozatot szedett a gyermekek közül, akiket szüleik kénytelenek voltak felügyelet nélkül hagyni. Ma már gondoskodnak a demokratikus hatóságok azokról is, akik lakáshiány miatt még mindig a folyón kényszerülnek meghúzódni.

ÉPÍTŐMUNKA LÉP A ROMBOLÁS NYOMÁBA

Kantonnak híres nagyipara, de a város már régen híres háziipari elefántcsont-, teknőc-, gyöngyház- és borostyánkészítményeiről. Ezeket a művészi, kézzel elkészített tárgyakat potom pénzért vásárolták fel a Kantont elárasztó külföldi spekulánsok. Most már szakszervezetbe tömörültek Kanton ipari munkásai és ez a szakszervezet megvédi őket a példátlan kizsákmányolástól. A szövetkezeti mozgalom óriási lendületet vett már a város felszabadítása óta eltelt néhány hét alatt. A világhírű kantoni sál-hímzőnők szövetkezetébe már az első napon 5000-en léptek be.

Kanton egyike a legnagyobb kínai kikötővárosoknak. A Kuomintang hordák üzérkedései következtében hanyatlásnak indult. A kikötőmunkások most rendbehozzák az elhanyagolt kikötőt. Láttuk azt a szeretetet, amellyel a munkások a kikötő gépberendezéseit javították. Mindnyájan tudják, hogy rövid időn belül teljesen korszerűsítik a kikötőberendezéseket, nagyobb forgalom uralkodik majd a kikötőben, mint bármikor és a munkások életkörülményei is javulni fognak.

„TANULNI, TANULNI ÉS TANULNI!"

Megkezdődött a rendes tanítás az iskolákban és egyetemeken. Jártunk a Szun-Jat-Szen-egyetemen. Hatalmas fehér épületét örökzöld növények magas fala övezi. A főbejárat felett Mao-Cse-Tung óriási arcképe, a kapu két oldalán vörös feliratok. Az egyiknek szövege így szól: „*Tanulni, tanulni és tanulni! — így mondta a nagy Lenin. Ez legyen a mi jelszavunk!*" A másik felirat szövege: „*Mától kezdve ez a kapu nyitva áll a nép számára! Szeretettel köszöntünk!*"

(A moszkvai „Neue Zeit" 51. számából.)

Öröm és boldogság járta át szivemet

Emlékszem, a mult év első napjaiban, az Állami Terv nyilvánosságra hozatalakor, öröm és boldogság járta át szivemet. Egyben kimondhatatlanul kívánosi voltam, hogy miképpen dolgozunk majd az Állami Terv előirásai szerint és célkitűzéseinek szellemében.

Az első napokban, amikor megkezdtük az Állami Terv teljesítéséért és túlszárnyalásáért vivott küzdelmünket, úgy láttam s éreztem, hogy munkánk sikeres lesz.

Azóta eltelt egy év s gazdag tapasztalatokat szereztünk mindannyian. Bebizonyosodott, ha a munkát előre megszervezzük s csak azután fogunk a végrehajtásához, akkor fennakadás nem lehet.

A tervszerű munka révén amelyben a Párt állandóan támogatott, sikerült oly eredményeket elérnem, ami lehetővé tette munkám értékelését. Több alkalommal dicséretben részesítettek és példaként állítottak az osztály dolgozói elé.

A második Állami Terv közzététele is határtalan boldogsággal töltötte el szivemet. Lelkes munkával s nagy lendülettel kezdtem dolgozni. Tudom s érzem, hogy a termelés emelésével biztosítjuk életszínvonalunk fokozatos növelését. Ezzel teremtünk magunknak egy boldogabb jövőt.

Munkatársammal, Salanta Ioannal sikerült már az első napokban szép eredményeket megvalósitanunk. Átlagosan 60 százalékkal haladtuk túl a normát.

A nehézségek leküzdése s a munka jobb megszervezése révén napról-napra fokozzuk termelésünket s ezzel mi is hozzájárulunk az Állami Terv teljesítéséhez és túlszárnyalásához.

Az újév első napjaiban elért eredményeim bizonyítják, hogy határtalan szeretettel és ragaszkodással küzdök a Román Népköztársaság, — hazám felvirágoztatásáért. Bízom abban, hogy munkámmal hozzájárulok a béke megvédéséhez s a szocializmus megvalósításához.

Nagy Sándor,
a kolozsvári vasuti főműhely esztergályosa.

1950 első negyedében:

A 40 százalékos emelés 25 százalékos tulhaladását vállalták a szatmári „Mondiala" dolgozói

SZATMÁR. — (Tudósítónktól.) A szatmári „Mondiala" termelőszövetkezetre is nagy feladatok hárulnak ebben az esztendőben. A szövetkezet férfi és női ruhát, fehérnemüt, trikót és harisnyaárut gyárt. Olyan közszükségleti cikkek ezek, amelyek gyártásának fokozását a második Állami Terv hangsúlyozza. *1950-ben ezeknek a készítményeknek előállítását 40 százalékkal növelik a hasonló természetü üzemek és gyárak, így a „Mondiala" is.*

A szövetkezeten belül lehetőségek nyilnak a termelés növelésére. A helyes üzemvezetéssel, a szocialista munkaversenyek kiszélesítésével, az éberség és osztályharcos szellem fokozásával segítik elő a Terv teljesítését és túlhaladását. A dolgozók azzal az elhatározással fogtak a munkához a második Állami Terv első napjaiban, hogy újabb győzelmeket érnek el 1950-ben.

A kötőosztályon 40 százalékkal többet termelnek, mint az elmult évben. *A dolgozók vállalták, hogy az előirányzatot már az első negyedévben túlszárnyalják. Egyöntetüen elhatározták, hogy 25 százalékos normatúlszárnyalást valósitanak meg. A fehérnemü osztályon 20 százalékkal, a női ruhaosztályon 25 százalékkal és a férfiruha-osztályon 20 százalékkal fokozzák a termelést.*

A munkaprogram túlhaladásának egyik biztosítéka, hogy a szövetkezetet elégséges mennyiségű nyersanyaggal látták el még idejében. A további kiutalások zavartalan menetéről pedig már előzően gondoskodtak. A szövetkezet állandó összeköttetést tart a textilgyárakkal és a fonódákkal.

Három hónapra minden osztály részletes munkatervet állított össze. A terv kidolgozásánál figyelembevették az elmult év tapasztalatait is. Január első napjaiban ismertették az Állami Tervet s egészen részletesen feldolgozták. Így, a „Mondiala" minden egyes dolgozója tisztán látja feladatait.

Rövidesen megkezdik az üzem fokozottabb gépesítését. Legutóbb a dolgozók önkéntes munkával közreműködtek az üzem gépesítésének megvalósításában. *A meglévő szabászgép mellé még egyet állítottak üzembe.* A munkálatokat *Rozenzweig* Antal, *König* János és *Löwenschuss* Leó végezték önkéntes munkával.

A „Mondiala" termelőszövetkezet dolgozóinak egészséges versenyszellemét igazolja, hogy az üzemen belüli versenyek megszervezése után kapcsolatot teremtettek három hasonló természetű üzemmel a versenyek beindításáért. A napokban megbeszélést folytattak a temesvári „Imbracaminte", a nagyváradi „Cootex" és az aradi „Solidaritatea" üzemek versenybizottságaival. A versenyfeltételek lefektetése után azonnal megindítják az üzemek közötti munkaversenyt.

Kefe-üzemet létesitett Szatmáron az ideiglenes bizottság

SZATMÁR. — (Tudósítónktól). A városi ideiglenes bizottság kezdeményezésére indult meg és kezelésében dolgozik a szatmári városi háztartási ipari üzem. Az üzem gyertyát és szappant gyárt. A napokban indul a kefe- és ecsetüzem.

A két telepen összesen 72 dolgozót foglalkoztat a szatmári ideiglenes bizottság üzeme, amely rövid működés után annak ellenére, hogy nagyobb összegű beruházásokat nem fordítottak az üzem fejlesztésére, több megye és város részére szállít készítményeiből.

Az üzem gyertyaosztálya két váltásban működik s rövidesen háromváltásos munkaidőt vezetnek be. A szappanosztály februártól fokozza termelését. Ezzel biztosítják a szatmári fogyasztók szappanszükségletének kielégítését jóminőségű mosó- és mosdószappanval. A napokban üzembeállított kefe- és ecsetosztály különböző gyökér és szőrkefék előállítására rendezkedett be.

Az üzem ebben az esztendőben újabb gépi felszereléssel bővül és ezzel lehetőség nyilik különböző asztalos és bádogkészítmények gyártására is. A vizesvedrek gyártását már megkezdték.

A hímzőosztályt 1950-ben kibővítik. Tüllszövődét létesítenek, amely biztosítja a fátyolárun kívül az egyszerűbb kiállítású házifüggönyök gyártását is.

A szatmári ideiglenes bizottság üzeme ebben az esztendőben jelentős mértékben bővül. A dolgozók létszámát is emelik. A jelenlegi 72 alkalmazott melló még szakembereket vesznek fel és segédmunkásokat és így a létszám rövidesen 120-ra emelkedik.

A Román Munkáspárt kiadásában magyar nyelven megjelent:

G. M. MALENKOV: A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 32. évfordulója alkalmából tartott JELENTÉSE a moszkvai szovjet ünnepi ülésén.

KÖZLEMÉNY a Kommunista Pártok Tájékoztató Irodájának értekezletéről.

A béke védelme és harc a háborus gyujtogatók ellen.

A munkásosztály egysége és a kommunista és munkáspártok feladatai.

A Jugoszláviai Kommunista Párt gyilkosok és kémek kezében.

A FALUSI PÁRTAKTIVA TANFOLYAMAI RÉSZÉRE:

A Román Munkáspárt, a Román Népköztársaság vezetőereje.

A szovjet mezőgazdaság a világ legfejlettebb mezőgazdasága.

A kolhóz szervezete.

Hogyan él a kolhozparaszt?

Pénteken, január 13-án, este fél 8 órakor:

Az Állami Magyar Színházban

ötödször

A furfangos özvegy

Történik Velencében, a XVIII. században

Irta: *Carlo Goldoni.* Rendező: *Kőmüves Nagy Lajos*

Átdolgozta: *Révay József.* Diszlettervező: *Szakács György.*

Jelmeztervező: *Szopos Klára*

Jegyek elővételben AGES vezérügynökségnél, Kolozsvár, Szabadság-tér 6 szám

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 6 lej, szombaton 7 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szóig 60 lej, szombaton 70 lej. Kereskedelmi jellegű apróhirdetés szavanként 10 lej. Cím a kiadóban és jeligés hirdetéseknél 20 lej pótdíj fizetendő.

ADÁS—VÉTEL

KERESEK megvételre jókarban levő teljes kombinált szoba- és konyhabutort. Bodor Miklós, Budai Nagy Antal 20. Tkv (V)

FEKETE TÉLIKABÁT kékróka-gallérral alacsony termetre eladó. Zrinyi-utca 4. 10827

FIGYELEM GAZDASSZONYOK! Veszek mindenféle fosztott és fosztatlan tollat. „Heila", Malom-utca 16. 10841/a

VASKÁLYHA, szénnek és fának, Dániel csempekályha, ajtók, ablakok eladók. Cím a kiadóban. 10853

DUPLATALPU BAKANCS ráerősitett korcsolyával és sodronyos gyermekágy eladó. David Vasile, Berthelot (Eötvös)-utca 5. II. emelet. 10851

ZONGORA, RÖVID, keresztburos eladó. — Érdeklődni Dózsa György-utca 28 szám alatti dohánytőzsdében, főpostával szemben. 10852

KEVESET HASZNÁLT, modern konyhabutort veszek. Cim a kiadóban. 10847

AUTÓ-ABLAKMELEGITŐ teljesen uj és sitalp „Hickory"-fából, Huitfeld-kötéssel eladó. Jókai-utca 5, házmesternél. 10849

FESTETT hálószoba-butor olcsón eladó. Cim a kiadóban. 10790

ANGOL MECHANIKÁJU piaulnót keresek megvételre Cim megtudható Kogalniceanu-utca 21 szám alatt, az emeleten. Tkv (Sl)

ELADÓ uj, nagy utazó bőrkoffer. Cim a kiadóban. 10856

NŐI SINGER-varrógép eladó. Petőfi-utca 9, ajtó 7. 10860

EGYLÓVAS kocsiszán eladó. — Ugyanott női vagy férfi kerékpárt vesznek. Nagy Gábor-tanya, Szamosfalva, Nyárád-utca 48. 10861

VESZÜNK kötőgépet, 5 számut. Pacurar Gavril, Molotov-utca 12, szabóság. 10862

ELADÓK: finomszövetü fekete, női télikabát, középtermetre és szürke, férfi, átmeneti kabát magastermetre, darabonként 7000 lejért. Tebei-utca 7. Rákóczi-negyed. 10865

B. M. W. motorkerékpár, uj karban, eladó. Érdeklődni Budai Nagy Antal-utca 66. 10866

SINGER csónakos varrógép eladó. Kárpát-utca 12. 10867

ELADÓ két porcelán mosdókagyló. Vörös Hadsereg-utja 71. 10868

DIÓPOLITUROS ebédlőasztal eladó, Amurga (Alkony)-utca 39. 10869

IRÓGÉPET keresek megvételre. Jószay szűcs, Március 6-utca 8. (volt Szentegyház-utca). 10870

VESZEK jókarban levő női télikabátot, erős termetre. Cora, Szentlélek-utca 15, ajto 6. 10872

PERZSASZŐNYEG, keleti, öt kvadrátos hosszu, eladó. Vörös Hadsereg-utja 13, emelet, ajtó 3. 10874

SÖTÉT, modern, kombinált szoba eladó. Dohány-utca 28—30 ajtó 2.

SZÖRMEBÉLÉSES férfi kabát középtermetre és egy szalma-varrógép eladók. Böszörményi-utca 36. 10875

INGATLAN—LAKÁS

KIS CSALÁDI házat veszek, esetleg kerttel. Cim a kiadóban. 10831

CSALÁDI HÁZAT vagy öröklakást veszek 135.000 lejig. Cim a kiadóban. 10832

BUTOROZOTT SZOBA, konyhahasználattal, 2 személy részére, ágynemü nélkül kiadó. Cim a kiadóban. 10859

ÁLLÁST KAPHAT

BEJÁRÓNŐT azonnalra felveszek. Március 6-utca 3, II. emelet, ajtó 3. 10844

KOLOZSVÁRI állami üzem keres üzemi orvost, lehetőleg képzett belgyógyászt. Ajánlatokat „Gyakorló orvos" jeligére, lezárt borítékban a SLOVA-ba. Tkv (Sl)

BEJÁRÓNŐT keresek azonnali belépésre. Besztercei, Horea-ut 5, II. emelet, ajto 20.

KÜLÖNFÉLÉK

MENYASSZONYI koszoruk, fátylak, ruhák kikölcsönzése, eladása ORCHIDEANÁL, Dózsa György-utca 22. Tkv

GYERMEK-SZÉRIA tökéletes kivitelben Sárdi-Fotonál, Dózsa György-utca 16. 10841/b

MENYASSZONYI ruhák, fátylak, koszoruk kikölcsönzése. „Dáhlia" Horea-ut 35 Tkv

IRÓGÉPET keresünk kölcsön, havi bérösszegért. Mócok-utja 5. Titkárság. Tkv (Sl)

ELVESZETT TÁRGYAK:

Özvegy BÁRÁNYNÉ iratait tartalmazó női ridikül megtalálója jutalmat kap Majális-utca 3 szám alatt. 10858

2-ES AUTÓBUSZON felejtett irattáska megtalálója jutalmat kap Szentegyház-utca 12 szám alatt, Ferencziéknél. 10857

ELVESZETT Rudolf-ut elejétől Széchenyi-térig világoskeretü szemüveg megtalálója 500 lej jutalmat kap kiadóhivatalunkban. 10863

JOBB KÉZRE való, barna, férfi bőrkesztyü megtalálója jutalmat kap kiadóhivatalunkban. 10864

HÉT KULCSOT — köztük 3 lakatkulcsot — tartalmazó kulcstartót igazolt tulajdonosa átveheti kiadóhivatalunkban. Tkv (V)

ZIP-ZÁROS NŐI PÉNZTÁRCÁT hagyott el egyik hirdetőfelünk, kiadóhivatalunkban. Jelentkezzék érte! Tkv (V)

ELVESZETT sertésről felvilágositást adhatok. Rákosi, Budai Nagy Antal-utja 14. 10873

FIGYELEM!

Minden törött üvegcserepeket és papirhulladékokat gyüjt a

DAC

Állami Vállalat

Kolozsvár, Gyufagyár-utca 3

Telefon: 26—48

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett, drága, egyetlen leányunk

FEJÉRVÁRI ERZSÉBET

1950. január 10-én, este 8 órakor, hosszas szenvedés után meghalt.

Temetése január 12-én, délután 4 órakor lesz a házsongárdi temető kápolnájából.

A gyászoló család.

KAPHATÓ GYÓGYSZERTÁRAKBAN ÉS DROGUÉRIÁKBAN

SZÍNHÁZ — MOZI — OPERA

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Január 13-án, pénteken este fél 8 órakor: A FURFANGOS ÖZVEGY (ötödször).

Január 14-én, szombaton este fél 8 órakor: 14—69-ES PÁNCÉLVONAT. (Tizedszer.)

Január 15-én, vasárnap délután fél 4 órakor: MOSZKVAI JELLEM. (Tizedszer.)

AZ ÁLLAMI MAGYAR OPERA MŰSORA:

Január 12-én, csütörtökön este fél 8 órakor: BAHCSISZARÁJI SZÖKŐKUT, táncjáték 4 felvonásban. Sorozatszám: 472.

Január 15-én, vasárnap este fél 8 órakor: BÁNK BÁN. Sorozatszám: 473.

Január 17-én, kedden este fél 8 órakor: CIGÁNYBÁRÓ. Sorozatszám: 474.

MOZIK MŰSORA:

CAPITOL: Hajnalhasadás. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. *MAXIM GORKIJ: A pupos lovacska.* Előadások kezdete: fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órakor.

MUNKÁS MOZGÓ: Fehér agyarak. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné. *NÉPMOZGÓ: Az aranyhegyek.* Előadások kezdete: 3, 5, 7, és 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.

UJ IDŐK: Szovjet híradó. — A szocialista Moszkva. — Az igazság forrásánál. — Suricov. Technicolor. Színes. — Vasárnap délelőtt 11 és 12 órakor matiné.

URÁNIA: A „Denevér" cimü színes filmet közkivánatra január 17-ig bezárólag vetiti.

VÖRÖS CSILLAG MOZGÓ: Szibériai ballada. Előadások: 4, 6 és 8 órakor.

Szilva- és gyümölcs-cefre kifőzését

legmegbizhatóbban végzi

a **HARGITA** Fogyasztási Szövetkezet

Romlott almát, befőtteket ne dobjuk el. Értékesitsük

a **HARGITA Szövetkezetben.**

Kolozsvár, Kossuth Lajos-utca 44.

Elveszett okmányok

PIERDERI DE ACTE

Az alább felsorolt személyi okmányok elvesztek és azokat tulajdonosaik semmisnek nyilvánitják:

Urmatoarele acte personale au fost pierdute şi posesorii lor le declară nule de drept în măsura în care ori-cui s'ar afla:

1. ELEKES Stefan Târgu-Mures, Policlinica de Stat Nr. 1, Diploma de medicină Nr. 1349 din 16 Aprilie 1938, eliberată de Universitatea din Cluj. 10830

2. KONTRAI Iosif, Dej, Str. Józsa Béla Nr. 14. Autorizatia sanitară eliberat in anul 1938 si vizat de Serviciul Sanitar Dej in anul 1946 privind prăvălia susnumitului. Tkv (B)

3. ILLYÉS Stefan Cluj, Str. Táncsics Mihály Nr. 37, Dovada de minor Nr. 13889—1946, eliberat de Politia Cluj. 10854

Tribunalul Somes Dej. Nr. 145—1948. INCHEIERE in cauza de radierea firmei „Bikfalvy Ileana si Bikfalvy Zoltan din Dej". Tribunalul dispune. Admite cererea petitionarilor văd. Bikfalvy Ileana si Bikfalvy Zoltan din Dej, str. Traian Nr. 14 si ordonă radierea firmei „Bikfalvy Ileana si Bikfalvy Zoltan" societate in numo colectiv din Dej, Piata Bohâlna Nr. 19, din registrul societăţilor al Tribunalului Somes. Dată astazi, 3 Ianuarie 1950. (ss) Teodor Fioristeanu, presedinte. Grefier (ss). Bányai Alexandru. L. S.

Tkv. (B)

Kagyméretü fehér márvány-táblát veszünk

Industria Chimico — Farmaceutică Nr. 3

Kolozsvár, Székely Mózes-utca 5

Fájdalommal telt szivvel tudatjuk, hogy a forrón szeretett testvér és rokon

NAGY MIKLÓS

vendéglős

hosszas szenvedés után elhunyt.

Temetése 1950. január 12-én, csütörtökön délután 3 órakor lesz a házsongárdi temető nagykápolnájából.

A gyászoló testvérek és rokonok.

VILÁGOSSÁG

Szerkesztőség: Horea-ut 8, II. emelet. Telefon 15—35. — Kiadóhivatal: Szabadság-tér 31. Telefon: 19—11. — Laptulajdonos: „Petőfi" Lap- és Könyvkiadó RT.

Felelős szerkesztő: LAZAR JOZSEF

Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézmények és vállalatok évi előfizetési díja 5000 lej. Postatakarékpénztári csekkszámla: 40.023.

ATELIERELE GRAFICE No. 6, Cluj, Str. Brassai No. 5—7. Inreg. M. F. Sect. Inreg. Firmelor sub No. 1476/1942.

Taxa postală plătită în numerar conf. aprob. Dir. Gen. PTT No. 222.204/43.